

Dzięk

10 stron

Rok VII

Bydgoski

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefoni 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

„Gdańsk zawždy Polską stał“

Sprawozdanie z pierwszego dnia obrad VI walnego zjazdu delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Gdańsku

VI walny zjazd delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej rozpoczął w sobotę swe obrady w Gdańsku, by zakończyć je w poniedziałek w Gdyni. Dwoma portami, dwójgim oczu patrzy Rzeczypospolita na świat szeroki. Obydwa są jej równie drogie. Społeczeństwo polskie zdaje sobie doskonale sprawę z wartości obydwu portów dla Państwa, jeśli potężna organizacja tego społeczeństwa, Liga Morska i Kolonjalna, obradami w Gdańsku i Gdyni dokumentuje wobec świata, iż dla sprawy polskiej niema różnicy między obydwoma portami.

Żałoba Polski po zgonie Wskrzesiciela Jej samodzielności państwowej oraz Tego, który od pierwszych dni wolności skierował Rzeczypospolitą ku morzu polskiemu, widoczna była w każdym punkcie programu zjazdu. O niepowetowanej stracie mówił pasterz diecezji chełmińskiej, ks. biskup morski Okoniewski, w przepięknym kazaniu wygłoszonym podczas nabożeństwa, odprawionego za duszę ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, i prezes Ligi Morskiej i Kolonjalnej generał Orlicz-Dreszer w przemówieniu, którym otworzył obrady delegatów i reprezentanci władz polskich z Komisarzem Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku minister K. Papée w swych powitaniach, i w końcu gen. Orlicz-Dreszer i minister Papée w przemówieniach ogłoszonych na dziedzińcu Komisariatu Generalnego, przy okazji odsłonięcia tablicy z okazji 15-lecia odzyskania dostępu do morza w gmachu Komisariatu.

Żalobie tej dali wyraz wszyscy delegaci, czując pamięć Wielkiego Zmarłego minutowym milczeniem, treścią depezy zjazdowych do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej I. Mościckiego oraz Marszałkowej Piłsudskiej, ciszą i powagą podczas obrad plenarnych, imponującym pochodem, z sali obrad do gmachu Komisariatu Generalnego Rzeczypospolitej w Gdańsku, który odbył się jedynie przy głuchym werblu doboszów, ozdobieniem sztandarów Ligi czernią żaloby i wreszcie treścią napisu tablicy pamiątkowej.

Atmosfera żaloby i powaga zjazdu udzieliły się również tłumom Polaków i Niemców, którzy zajęli chodniki podczas pochodu delegatów. Jedynie grupy nieodpowiedzialnych niemieckich wyrostków, ubranych w mundurowe spodnie i cywilne kurtki, swem wesołkowatym zachowaniem usiłowały skazić poważny nastrój. Jaskrawsze wybryki policja pokromiła w zarodku. Zapewne były to same grupy, które w nocy z piątku na sobotę pracowały bardzo intensywnie, szpecąc piękne fasady starych kamienic gdańskich naklejeniem tysięcy ulotek z napisem: „Danzig bleibt deutsch“. Napisy te wywołały wśród delegatów nie dwuznaczne uśmiechy, gdyż żaden z nich nie przyjechał do Gdańska, aby go odniemczać. Donkiszoterja wyrostków, wypowiadających walkę własnym urojeniom, należycie oceniona została również przez dojrzałe społeczeństwo niemiecko-polskie.

VI walny zjazd delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Gdańsku rozpoczął się o godz. 10 nabożeństwem żalobnym za spokój duszy Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, członka honorowego L. M. K., w kościele Chrystusa Króla. Mszę św. celebrował ks. prob. Rogaczewski. Na nabożeństwo przybył również biskup diecezji chełmińskiej ks. Okoniewski w towarzystwie ks. kanonika Bartkowskiego. Ks. biskup Okoniewski wygłosił podniosłe kazanie okolicznościowe, poczem odmówiono modły za spokój duszy ś. p. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

W nabożeństwie uczestniczył generalny komisarz R. P. w Gdańsku p. minister Papée, rada główna Ligi Morskiej i Kolonjalnej z prezesem p. generałem Dreszerem na czele. Liczni delegaci zapełnili kościół po brzegi. Nabożeństwo zakończone zosta-

ło odśpiewaniem hymnu „Roże, coś Polskę“. Pienia religijne podczas nabożeństwa wykonał p. Jan Dunst, a solo skrzypcowe p. prof. Kowicki.

Po nabożeństwie udali się uczestnicy zjazdu do sali Stoczni Gdańskiej. W sali udekorowanej chorągwiami o barwach narodowych, oraz zielenią, ustawiono przed estradą na wzniesieniu popiersie Marszałka Józefa Piłsudskiego. Po obu stronach estrady ustawiły się poczty sztandarowe zarządu głównego i oddziałów Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Przed rozpoczęciem zjazdu odbyło się zgromadzenie żalobne, na którym oddano hołd Marszałkowi Piłsudskiemu. Po powstaniu z miejsc, zgromadzeni wysłuchali następującego przemówienia prezesa Ligi Morskiej i Kolonjalnej gen. Orlicz-Dreszera.

Testament Marsz. Piłsudskiego Przemówienie gen. Orlicza-Dreszera

VI zjazd Ligi Morskiej i Kolonjalnej odbywa się w okresie najcięższej żaloby, jaka mogła spotkać Naród Polski. Wielki Wódz Narodu i twórca Państwa, Pierwszy Marszałek Polski, powołał Państwo do życia w najcięższych warunkach. Obecnie opuścił Naród i przechodzi do wieczności. Lecz Jego wielki duch sprawił, że dziś z dumą możemy nazwać się w całym świecie i przed wszystkimi narodami silnym Państwem, mając wszelkie prawo do wysuwania się na pierwsze miejsce konkurencji międzynarodowej.

My, dzisiaj w perspektywie historycznej, wkraczamy na nowe drogi. Jemu mamy do zawdzięczenia, że dzisiaj patrzymy na owoce pracy, które, gdyby nie on właśnie, nikt nie byłby zdolny wykonać. Bo prze-

cież tak niedawno jeszcze Polska znajdowała się w niewoli przez przeszło 150 lat i nikt nie przypuszczał, że Polska może istnieć jako Państwo samodzielne, że może się stać wielkim. Jedynie Marszałkowi mamy do zawdzięczenia to wszystko czego dokonaliśmy. Polska należy obecnie do rzędu narodów, mogących stanąć w równej linii z Anglią, Francją, Niemcami. Dzięki zasługom Marszałka Piłsudskiego mamy wojsko polskie i poprzez jego organizację Państwa doszliśmy do tego, że dzisiaj mamy wszelkie prawa, aby nas wszystkie narody podziwiali.

Wiemy, jakie hołdy po Jego śmierci oddawał Mu cały świat. Był to hołd dla Jego genialnej pracy. Był On uznawany jako wielki pracownik, a szczególnie podzi-

wiany w nowym życiu politycznym w postaci nowego Państwa. Jest doceniany za to, że jako Wódz potrafił wziąć na swoje barki olbrzymi ciężar, który należał do najcięższych prac Narodu i postawić ten Naród na tej wyżynie, na jakiej dziś stoi.

Zostawił nam wspaniały testament w spuściźnie. Gdybyśmy chcieli zastanawiać się na Jego życiu, poczynawszy od małego chłopca, kończąc na ostatnich chwilach, to musimy stwierdzić, że nie było w Jego intencji żadnej chęci popularyzowania, nie było żadnej chęci zysku, nie chciał niczego dla siebie, a była to tylko wielka serdeczność i wspaniała miłość do Ojczyzny, do wszystkiego co polskie. Chciał On, aby Polska, która ma w sobie tyle uczucia, dołączyła do skarba ludzkości te wielkie czynniki, jakie dodać można.

Dziś w okresie największej żaloby w historii polskiej widzimy Go wszędzie w życiu polskim i nawet w najmniejszej Jego części. Jego duch na szali życia polskiego będzie zawsze dominujący.

W pamięci Narodu polskiego, który On zorganizował, zawsze On i pamięć o Nim pozostanie. W nim widzimy, — kończy generał Dreszer — idee, siłę niezmierniej pracy, najlepsze i najbardziej wzniosłe uczucia, które Go zawsze cechowały.

Po przemówieniu gen. Orlicza-Dreszera uczestnicy zjazdu uczcili pamięć Marszałka Piłsudskiego minutowym milczeniem. Następnie wybrano prezydium zjazdu z p. kom. Poznańskim, prez. Oddziału Gdańskiego Ligi Morskiej i Kolonjalnej na czele. Przewodniczący zjazdu podziękował za wybór i wyraził radość z powodu wyboru Gdańska na miejsce zjazdu, poczem powitał przybyłych na zjazd komisarza generalnego R. P. w Gdańsku p. ministra Papée, ks. biskupa Okoniewskiego, dyr. Departamentu Morskiego w Min. Przem. i Handlu Mołdżeńskigo i dyr. Departamentu w Min. Spraw Wewn. p. Żbikowskiego, reprezentujących pp. ministrów przemysłu i handlu i spraw wewnętrznych, dalej komisarza Rządu miasta Gdyni Sokoła, gen. Mondę, kom. Frankowskiego, wicewojewodę górnośląskiego Salonięgo i innych.

Przemówienie powitalne ministra Papée

Skości gen. kom. R. P. w Gdańsku minister dr. Papée wygłosił następujące przemówienie powitalne:

Jako przedstawicielowi Rzeczypospolitej Polskiej w W. M. Gdańsku przypadł mi zaszczyt powitania VI walnego zjazdu delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Znaleźliście się panowie w mieście, w którym stała kolebka polskiej idei morskiej, skąd wyruszyli na sine wody Bałtyku pierwsi żeglarze polscy, by walczyć o „dominium maris“, by utwierdzić polskie władztwo nad morzem. Z Gdańska wyruszył przeciwko wrogom Polski pierwszy jej admirał, wódz kaprów Sierpinek, z tego portu wypłynęła po laury zwycięstwa w roku 1627, pod wodzą Dickmana, polska armada. Ale nie tylko Mars rozbił tutaj swoje namioty. Również Hermes upodobał sobie to stare miasto. Od niepamiętnych

(Ciąg dalszy na str. 2).

Serce Wodza spoczęło w Wilnie

Ulice, które przeszły orszak żalobny niosący urnę z sercem Marszałka Piłsudskiego do kościoła św. Teresy wysypane były gałązkami świerku. Szpalery tworzyła dziesiątka szkolna.

(Ciąg dalszy ze strony 1-ej).

lat polski towar przechodzi przez królewskie śpichrze nad Motławą, by w lukkach okrętów płynąć po największym szlaku świata, na zachód.

Nawiązując do tradycji Batorych i Wazów, Odnawiciel i Budowniczy Polski odrodzonej śp. Marszałek Józef Piłsudski, powołał do życia w samym zaraniu naszej Niepodległości polską marynarkę wojenną, powierzając jej pieczę nad odzyskanem dostępowo do morza, które otwarło nam drogę na świat. **I stoimy dzisiaj twardą stopą nad jego bursztynowymi brzegami**, świadome wielkiej prawdy, że „navigare necesse est”.

Panowie reprezentują organizację, która wzięła na siebie szczerne zadanie krzewienia idei morza w umysłach Polaków, która ma społeczeństwu wykazać, jak dostęp do morza należy wykorzystać, by dało ono jemu korzyści realne, która w miłości dla tego morza ma złączyć wszystkie serca polskie. Zadanie to wielkie, lecz jak zarazem wzniosłe. Zbierając się tutaj w Gdańsku, nad którym w wieży ratuszowej królują postać Zygmunta, pragniecie panowie w wspólnej wymianie zdań znaleźć

Rozwój L. M. i K. w okresie 1933 do 1935

Po dokonaniu wyboru komisji mandatu wygłosił prezes Ligi Morskiej i Kolonjalnej p. gen. Orlicz-Dreszer dłuższy referat na temat: „Rozwój Ligi Morskiej i Kolonjalnej w okresie 1933 do 1935”. Referent, uzasadnił m. in. konieczność rozbudowy polskiej floty wojennej i handlowej, oraz omówił możliwości ekspansji polskiej, zarówno ludzkiej jak i gospodarczej na terenach zamorskich. Omawiając sprawy organizacyjne zaznaczył referent, że Liga Morska i Kolonjalna liczy obecnie około 320 tys. członków i wyraził nadzieję, iż oddziały w przyszłości dołożą wszelkich starań, ażeby Liga Morska i Kolonjalna mogła na następny zjazd przynieść liczbę **co najmniej pół miliona członków**. Zadaniem Ligi Morskiej i Kolonjalnej jest rozpowszechnianie wśród społeczeństwa polskiego idei morza. To też stworzyć należy w najodleglejszych zakątkach Rzeczypospolitej Polskiej koła i oddziały Ligi za pośrednictwem których idea morza powinna być zaszczerpiona w całym społeczeństwie polskim. Rozwój Ligi Morskiej powinien być coraz lepszy, a praca coraz intensywniejsza.

Wspominając o zamiarze stworzenia funduszu na budowę łodzi podwodnej imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego, wezwał prezes uczestników zjazdu, aby zadeklarowali w imieniu swych oddziałów na obecnym zjeździe odpowiedni fundusz.

Referat swój zakończył p. gen. Dreszer życzeniem, aby stosunki polsko-gdańskie rozwijały się coraz lepiej, gdyż **W. M. Gdańsk związane jest z tysiącletnią historią polską**. **W. M. Gdańsk opierając swój byt o Polskę również będzie się należał do Wielkiej**.

Zjazd uchwalił następnie regulamin obrad zjazdu, poczem ukonstytuowanych zostało szereg komisji zjazdowych.

TELEGRAMY HOŁDOWNICZE ZJAZDU.

VI Walny Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej wysłał następujące telegramy hołdownicze:

Pan Prezydent Rzeczypospolitej
prof. Ignacy Mościcki.

Warszawa—Zamek

VI Walny Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej w bólu i żałobie po stracie Wodza Narodu, rozpoczynając swe obrady w Gdańsku składa Ci Najdosłojniejszy Panie Prezydencie wyrazy czci i hołdu, ślubując uroczyste nie ustawać w pracy, zmierzającej do wywarczenia Polsce należnego miejsca w świecie i utrwalenia naszej siły na Bałtyku.

Pan Prezes Rady Ministrów
Walery Sławek

Warszawa

VI Walny Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej, obradujący w Gdańsku nad pogłębieniem i udoskonaleniem pracy społecznej w dziedzinie spraw morskich i kolonjalnych składa Ci Panie Premierze wyrazy czci i poważania, i uroczyste oświadcza, że w działalności swojej za najbliższy cel mieć będzie wielkim zyciem pisanym testamentem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Pani Marszałkowa A. Piłsudska
Warszawa—Berwider.

VI Walny Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej, łącząc się z Twoim wielkim bólem, śle Ci dostojna Pani wyrazy czci i zapewnienia, że w pracach swoich kierować

nowe drogi do swego celu, udoskonaląc stare, zdać sprawę z już dokonanej pracy.

Niech mi wolno będzie złożyć szanownym panom życzenia, by ten ich trud dał jaknajlepsze owoce.

Oprócz p. ministra Papee złożyli zjazdowi życzenia **dyr. Departamentu Ministerstwa Przemysłu i Handlu p. inż. Moździeński, oraz p. kom. Frankowski, w imieniu marynarki wojennej.**

Odczytano życzenia dla zjazdu nadesłane od ministra spraw wewnętrznych p. Kościłkowskiego, członka honorowego Ligi Morskiej i Kolonjalnej b. ministra Kwiatkowskiego, od wiceministra skarbu p. Tadeusza Lechickiego, od prezesa Światowego Związku Polaków p. Władysława Raczkiwicza, od ministra pełnomocnego w Danii, od zarządu głównego Polskiego Związku Zachodniego, od wojewody górnośląskiego dr. Grażyńskiego, od Związku Straży Pożarnych w Polsce, od Legionu Młodych, który nadesłał zarazem 20 zł na budowę łodzi podwodnej imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego, od Akademickiego Związku Morskiego R. P. Oddziału Gdańskiego i innych.

się będzie idea, jaką stworzyło życie Pierwszego Marszałka Polski.

Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. dywizji Edward Rydz-Śmigły
Warszawa

VI Walny Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej melduje ze czcią Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych, że w okresie sprawozdawczym na fundusz obrony morskiej zebrano 2.245 412,21 zł. i zapewnia, że w pracy nad gromadzeniem funduszy na budowę polskiej siły zbrojnej na Bałtyku nie ustanie.

Inż. Eugenjusz Kwiatkowski

Mościce

Budownicemu Polski i na wybrzeżu i morzu, który realizował morską program rządów Marszałka Piłsudskiego, VI Walny Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej przesyła wyrazy czci i zapewnienia, że praca i wysiłki polskich meżów stanu w dziedzinie morskiej znajdują zawsze oparcie i współdziałanie najszerszych mas Narodu Polskiego.

Panika walutowa w Gdańsku W kantorach wymiany zabrakło złotych

Wczoraj w Gdańsku rozpowszechniana była pogłoska, jakoby Bank Gdański wysłał w ostatnich dniach z zapasu swego złota, 3 miliony guldenów złotych do Niemiec.

Pogłoski tej, wobec niedzieli, nie udało się nam sprawdzić. Jeśli okazałaby się ona prawdziwą, wyzwanie się złota przez Bank Gdański wskazywałoby na zamiary inflacyjne.

Ujawnił się masowy popyt na waluty zagraniczne a przedewszystkiem na złotego polskiego. W kantorach wymiany z powodu niedzieli zabrakło złotych polskich. Publiczność, pragnąca pozbyć się

Ignacy Paderewski

Suisse

Oświadczając naszym odwiecznym prawom do morza, swemu honorowemu członkowi, delegaci VI Walnego Zjazdu Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej: ślą wyrazy czci i najlepszych życzeń z okazji, przypadającej w tym roku Twojej Czcigodny Panie 75 rocznicy urodzin.

Wacław Sieroszewski,
Prezes Akademii Literatury

Warszawa.

Bojownikowi pióra i miecza o Niepodległość, seniorowi polskich pragnień morskich, swemu honorowemu członkowi delegaci VI Walnego Zjazdu Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej przesyłają wyrazy głębokiej czci.

Komisja mandatowa po zakończeniu obrad podała do wiadomości zebranych, że zjazd reprezentowany jest przez 88 delegatów uprawnionych do głosowania

Na tem zakończono pierwsze posiedzenie plenarne zjazdu.

Odsłonięcie tablicy pamiątkowej

Na dziedzińcu Komisarjatu Generalnego przemówił prezes Ligi Morskiej i Kolonjalnej p. gen. Orlicz-Dreszer, zwracając się do Generalnego Komisarza R. P. w Gdańsku p. Ministra Papee z prośbą, by pozwolił delegatom zjazdu w gmachu, którego jest gospodarzem, wmurować tablicę pamiątkową z okazji „15-lecia Odzyskania Dostępu do Morza”. Przy tej sposobności wyraził p. Ministrowi Papee, jako przedstawicielowi Rządu Polskiego zapewnienie, że Liga Morska i Kolonjalna **kontynuować i wzmacniać będzie pracę swoją w kierunku rozpowszechniania idei morskiej**, poczem zaznaczył, że Gdańsk obrany został jako miejsce zjazdu dlatego, iż, leży u ujścia narodowej rzeki polskiej, oraz że Gdańsk i Gdynia uzupełniają się w obsłudze gospodarczej polskiej. Przemówienie swoje zakończył p. gen. Dreszer okrzykiem na cześć Pana Prezydenta Rzeczypospolitej I. Mościckiego i Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, poczem orkiestra kolejowa odegrała Hymn Narodowy.

P. Minister K. Papee odpowiedział gen. Orlicz-Dreszerowi następującymi słowami: „Niech mi będzie wolno, jako sędze Rzeczypospolitej podziękować Panu za wyraz uczuć pierwszego Zjazdu Ligi Morskiej i Ko-

POCHÓD DELEGATÓW ULICAMI GDAŃSKA.

Następnie uformował się pochód, który przeszedł ulicami Gdańska, poprzedzony orkiestrą kolejową z Gdyni. Na czele kroczyły poczty sztandarowe z 31 sztandarami, następnie Rada Główna Ligi, a za nią grupa oficerów i wreszcie delegaci. Szpaler pochodu tworzyli członkowie Polskiej Rady Sportowej w Gdańsku, kolejarze i pocztowcy. Pochód przeszedł przy towarzyszeniu ulicami Fuchswall, Sarrtgasse, Faulgraben, Rynek Kaszubski, Stadtgraben na Neugarten.

Pochód miał charakter bardzo poważny i zdyscyplinowany. Ubolewać należy, że po wejściu pochodu na dziedzińiec Generalnego Komisarjatu grupy wyrosków stojących na ulicy przed gmachem Komisarjatu Generalnego owiane głupim szowinizmem, odśpiewały niemiecki hymn narodowy („Deutschland über alles”), nierozumiejąc widocznie uczuć innej narodowości i poniżając w ten sposób własny hymn narodowy.

lonjalnej odbywającego się w Gdańsku.

Przejmując od Pana ufundowaną przez Ligę tablicę pamiątkową tego Zjazdu, oświadczam, że **na straży polskiej idei morskiej wiernie to stoimy i stać będziemy**. Jesteśmy szczęśliwi, że zjazd tegoroczny mógł rozpocząć swoje obrady w Gdańsku. Nie zapominamy ani chwili o słowach ks. kanclerza Karnkowskiego, że tu „koło gdańskiej latarni są wrota do Korony”. Polska Gdańska potrzebowała, potrzebuje i zawsze będzie potrzebowała, a korzystanie z tego portu, to poszerzenie polskiego wybrzeża. I na odwrót — mówiąc słowami wojewody Jana Sierakowskiego, Komisarza Królewskiego w Gdańsku w roku 1570 — „Gdańsk **zawładł Polską stał, bez Polski obejść się nie mógł i nie może**”. Jego własny nieskrępowany rozwój kulturalny i narodowy godził się zawsze i godzi dzisiaj z rozwojem gospodarczym, opartym o zaplecze polskie. Mocną stopą oprzeć się o dwa porty na wybrzeżu morskim było zawsze dążeniem naszych wielkich królów i jest dla nas oddzielniczym po nich nakazem polskiej racji stanu. „Custodia maris et portus Gedanensium” — to nakaz Stefana Batorego, który po wiekach odżył w wiekopomnym rozkazie Marszałka 28 listopada 1919 roku. Dziś, gdy go między nami nie stało rozkaz Jego żyje w nas i nasze pokolenie przekaza go wiernie następnym.

W tej chwili, którą za chwilę usłyszymy, my nowocześni strażnicy morza, mocarstwu polski słyszymy i ten jego rozkaz — rozkaz mówiący nam o polskim „dominium maris” — i powtarzamy z całą mocą męskiej decyzji, że go wiernie wykonamy”.

Po przemówieniu Ministra Papee odegrała orkiestra „Pierwszą Brygadę”.

W holu gmachu Komisarjatu Generalnego zebrały się następnie poczty sztandarowe przed tablicą pamiątkową, którą odsłonił gen. Orlicz-Dreszer w obecności Komisarza Generalnego Ministra Papee, ks. Biskupa Okoniewskiego, gen. Monda i innych. Treść napisu na tablicy tej jest następująca:

„W roku założył po zgonie Wodza Narodu

JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

z którego rozkazu bandera polska pojawiła się po długiej przerwie na Bałtyku, dla upamiętnienia 15-tej rocznicy odzyskania przez Polskę wolnego dostępu do morza, VI Walny Zjazd Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej obradujący u ujścia Wisły tablicę tę wmurował.

Działo się w dniu 1 czerwca 1935 roku, gdy Prezydentem Rzeczypospolitej był prof. dr. Ignacy Mościcki, prezesem Rady Ministrów pułk. Walery Sławek, a Komisarzem Generalnym R. P. w W. M. Gdańsku Minister Kazimierz Papee.”

O godz. 16.15 odjechali uczestnicy Zjazdu z Długiego Mostu holownikami do miejsca postoju okrętu „Kościszko” przy poczcie polskiej w Nowym Porcie, którym odpłynęli o godz. 17.15 na wyspę Bornholm. Podczas podróży morskiej obradowali na statku komisje.

Dziś po powrocie „Kościszki” dalszy ciąg obrad L. M. i K. w Gdyni

Dziś, w poniedziałek o godz. 8 rano „Kościszko” powróci do Gdyni, poczem odbędzie się II plenarne posiedzenie delegatów w sali celnej dworca morskiego, na którym b. minister inż. E. Kwiatkowski wygłosi odczyt p. t. „Światopogląd morski”. Zamknięcie Zjazdu nastąpi w godzinach popołudniowych.

Zakończenie Zjazdu Elektryków w Bydgoszczy

W drugim i trzecim dniu Zjazdu Elektryków Polskich w Bydgoszczy odbywały się obrady w sekcjach elektryfikacyjnej, przemysłowej, trakcyjnej i telekomunikacyjnej.

W sekcji elektryfikacyjnej, której przewodniczył prof. Tadeusz Czapliski, wygłoszono 9 referatów, w sekcji przemysłowej, której przewodniczył dyr. Hoffmann 6 referatów i 20 komunikatów z cyklu „Postępy polskiego przemysłu elektrotechnicznego”, w sekcji trakcyjnej, której przewodniczył dyr. Przelaskowski 8 referatów i w sekcji telekomunikacyjnej 9 referatów.

Zjazd zorganizowano w ten sposób, że uczestnicy zjazdu mieli możliwość zwiedzenia starej Bydgoszczy, fabryki Kabel Polski i urzędzenia wycieczki do portu

w Brdyujściu, do Torunia, do elektrowni wodnej w Gródku i w Żurze i przez szwajcarję kaszubską do Gdyni.

Wystawa Elektrotechniczna urządzona w Strzelnicy, która otwartą będzie do dnia 10 czerwca br., cieszy się wielkim powodzeniem. W pierwszym dniu zjazdu zwiedziło ją około 900 osób. Ogólnie podnoszono doskonałą organizację wystawy. Ceny biletów w święta: dla dorosłych gr 50, dla młodzieży i wojskowych gr 25, w dni powszednie: dla dorosłych gr 40, dla młodzieży i wojskowych gr 20. Wycieczki szkolne płać gr 10 od osoby. Stały bilet wejścia zł 1,10. Przyjezdni mogą za opłatą zł 1,70 nabywać stałą kartę wstępu uprawniającą do otrzymania niżki kolejowej 33% w drodze powrotnej.

3000 trupów wydobyto z pod gruzów miasta Quetta

Londyn, 2. 6. (Tel. wł.) Jak donoszą z Karachi, rozmiary trzęsienia ziemi w Beludżystanie są większe niż pierwotnie przypuszczano.

Miasto Quetta robi obecnie wrażenie wielkiego cmentarza, ciągnącego się na przestrzeni kilku mil. W wielu miejscach ustawiono kuchnie polowe, lecz ludność korzysta z nich w bardzo małym stopniu.

W ciągu jednego dnia żołnierze wydobyli z pod gruzów zgórę 3 tys. trupów. Panuje obawa, że na obszarach, nawiedzonych trzęsieniem ziemi, wybuchnąć może epidemia cholery.

Zwołanie sesji Sejmu i Senatu

Zarządzenie P. Prezydenta Rzplitej

W sobotę, 1 bm. w godzinach południowych przybył do gmachu sejmowego szef biura prawnego Prezesa Rady Ministrów p. Władysław Paczoski i doręczył pp. marszałkom Sejmu i Senatu zarządzenia Pana Prezydenta Rzplitej treści następującej:

Zarządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej
o otwarciu sesji nadzwyczajnej Sejmu.
Na podstawie art. 12 pkt. c) ustawy konstytucyjnej otwieram z dniem dzisiejszym sesję nadzwyczajną Sejmu dla załatwienia następujących spraw: ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej, ordynacji wyborczej do Sejmu i ordynacji wyborczej do Senatu.
Warszawa, dnia 1 czerwca 1935 r.
Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:
(—) W. Sławek.

Zarządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej
o otwarciu sesji nadzwyczajnej Senatu.
Na podstawie art. 12 pkt. c) ustawy konstytucyjnej otwieram z dniem dzisiejszym sesję nadzwyczajną Senatu dla załatwienia następujących spraw: ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej, ordynacji wyborczej do Sejmu i ordynacji wyborczej do Senatu.
Warszawa, dnia 1 czerwca 1935 r.
Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:
(—) W. Sławek.

Zarządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej
o otwarciu sesji nadzwyczajnej Senatu.
Na podstawie art. 12 pkt. c) ustawy konstytucyjnej otwieram z dniem dzisiejszym sesję nadzwyczajną Senatu dla załatwienia następujących spraw: ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej, ordynacji wyborczej do Sejmu i ordynacji wyborczej do Senatu.
Warszawa, dnia 1 czerwca 1935 r.
Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) I. Mościcki.

Klub BBWR uchwalił projekty ordynacji wyborczych

W sobotę, dn. 1 bm. odbyło się w lokalu Klubu Bezpartyjnego Bloku plenarne zebranie posłów i senatorów Klubu Bezpartyjnego Bloku, pod przewodnictwem prezesa p. Walerego Sławka.

Po otwarciu zebrania przez prezesa klubu BBWR p. Walerego Sławka, zebrani uczcili chwilą uroczystego milczenia pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Następnie poseł Bohdan Podoski zreferował projekt ordynacji wyborczych do Sejmu i Senatu, zaś wicemarszałek Sejmu Stanisław Gar — projekt ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej.

Po referatach odbyła się dyskusja, w której wyniku nastąpiły ze strony prezydium wyjaśnienia, poczem odbyło się głosowanie nad projektami.

Projekty zostały uchwalone jednogłośnie, przy czem zebrani gorąco zamianowali swe zaufanie do prezesa p. Walerego Sławka i uznanie dla prezydium grup konstytucyjnych za dokonane prace.

Treść projektów

Uchwalone na posiedzeniu klubu parlamentarnego BBWR w dniu 1-szym b. m. projekty ordynacji wyborczych do Sejmu i Senatu, oparte na projektach przedłożonych w dniu 7-ym maja r. b. grupom konstytucyjnym BBWR, zawierają w zasadniczych swych postanowieniach, co następuje:

SEJM.

Projekt ustanawia liczbę posłów na 203. Czynne prawo wyborcze do Sejmu ma każdy obywatel, bez różnicy pici, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 24. Bierne prawo wyborcze (prawo wybieralności) na całym obszarze Państwa ma każdy obywatel, mający prawo wybierania, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 30.

Nie mogą kandydować w okręgach wyborczych, w których pełnią służbę: wojewodowie, oraz podlegli im urzędnicy, prokuratorzy sądów powszechnych, z wyjątkiem prokuratorów Sądu Najwyższego, kuratorzy okręgów szkolnych, oraz podlegli im naczelnicy wydziałów, wizytatorzy i inspektorzy szkolni, dyrektorzy izb skarbowych, oraz podlegli im urzędnicy, oficerowie i szeregowi policji państwowej.

Wybory odbywają się w niedzielę, okres wyborczy, t. zn. okres od zarządzenia wyborów do dnia głosowania wynosić będzie nie mniej, niż 54 i nie więcej, niż 60 dni.

Do przeprowadzenia wyborów będą powołani: generalny komisarz wyborczy, oraz okręgowe i obwodowe komisje wyborcze.

Cały obszar Państwa ma być podzielony na 104 okręgi wyborcze, na każdy okręg przypadają będą dwa mandaty poselskie.

Listę kandydatów na posłów ustalać będzie w każdym okręgu „zgrupowanie okręgowe” pod przewodnictwem okręgowego komisarza wyborczego.

Zgrupowanie okręgowe według projektu ma się składać:

a) z delegatów samorządu terytorjalnego, wybranych: przez rady powiatowe (po 1 delegacie na 20.000 mieszkańców danego powiatu); przez rady gminne (po 2 delegatów na gminę, liczącą ponad 6.000 mieszkańców, a po 1 delegacie w pozostałych gminach); przez rady miejskie (po 1 delegacie na 4.000 mieszkańców miasta wydzielnego z powiatowego związku samorządowego, a na 5.000 mieszkańców w pozostałych miastach);

b) z delegatów samorządu gospodarczego i organizacji zawodowych, wybranych: przez izbę przemysłowo-handlową (po 1 delegacie na 500 wyborców do izby); przez izbę rzemieślniczą (po 1 delegacie na 500 wyborców do izby); przez izbę rolniczą (po 1 delegacie na każdych dwóch delegatów rad powiatowych); przez zarządy pracowniczych organizacji zawodowych, działających na obszarze okręgu co najmniej 3 lata przed zarządzeniem wyborów do Sejmu (po 1 delegacie na 500 członków tych organizacji).

Poza wyżej wymienionymi, w okręgach liczących ponad 75.000 ludności miejskiej, wchodzi w skład zgrupowania okręgowego ponadto: delegaci samorządu zawodowego, wybrani: przez izbę lekarską (3 delegatów na okręg); przez izbę adwokacką (po 2 delegatów na okręg); przez izbę notarialną (po 1 delegacie na okręg); delegaci Polskiego Związku Zrzeszeń Technicznych (po 3 delegatów na okręg) i delegatki organizacji kobiecych (po 5 delegatek na okręg).

W skład zgrupowania okręgowego wchodzi poza tem delegaci zgłoszeni po jednym co najmniej przez 500 wyborców, zamieszkałych w okręgu wyborczym. Podpisy na zgłoszeniu muszą być uwierzytelnione przez notariusza za opłatą 10 gr. od podpisu.

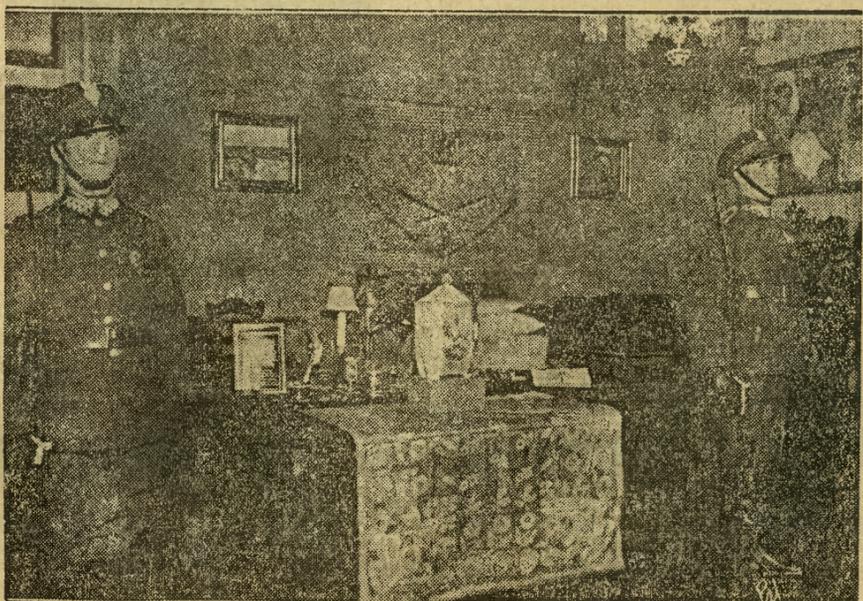
W okręgach wreszcie, na których obszarze znajduje się szkoła akademicka, wcho-

dzą do zgrupowania okręgowego delegaci szkół akademickich (po 3 delegatów na szkołę wielowydziałową i 1 delegat na szkołę jednowydziałową).

Prawo zgłaszania kandydatów na posłów ma każdy uczestnik zgrupowania okręgowego. Na podstawie zgłoszeń uczestników przewodniczący ustala wykaz zgłoszonych kandydatów. Jeżeli zgłoszone zostaną tylko 4 kandydatury, to wszyscy zgłoszeni zostają wpisani na listę. Jeżeli zgłoszonych zostanie więcej niż 4-ch, to odbywa się głosowanie, w wyniku którego zostają wpisani na listę kandydatów ci wszyscy, którzy uzyskali co najmniej 1/4 głosujących.

Po ustaleniu listy kandydatów na posłów zgrupowanie okręgowe w podobny sposób ustala listę zastępców kandydatów na posłów. Każdy kandydat może kandydować tylko w jednym okręgu wyborczym. W wyniku głosowania otrzymują mandaty poselskie dwaj kandydaci, którzy otrzymali największe ilości głosów, nie mniej jednak niż 10.000 głosów.

Głosowanie odbywa się w ten sposób, że każdy wyborca otrzymuje w lokalu wyborczym urzędową kartę do głosowania z wydrukowaną listą kandydatów i na tej karcie

Warta szwoleżerów przy sercu Wodza w Pałacu Belwederskim.

Pomnik Marszałka Piłsudskiego w Warszawie

Stolica asygnuje jeden milion zł na budowę pomnika — przemysł drugi milion

Na uroczystym żałobnym posiedzeniu w obecności pocztów sztandarowych, delegacji wszystkich cechów, związków i stowarzyszeń odbytem w Warszawie 16 maja władze m. st. Warszawy postanowiły przeznaczyć 1 milion zł. na budowę pomnika Marszałka Piłsudskiego w stolicy oraz powołać stołeczny Komitet Uczczenia Pamięci Zmarłego Wodza Narodu.

Komitet ten dotychczas nie został powołany, ponieważ władze miejskie, zgodnie z ogólnym apelem, wstrzymywały się do czasu utworzenia naczelnego komitetu z realizacją uchwał z dnia 16 maja rb. Obecnie wobec postanowienia Pana Prezydenta Rzplitej utworzenia pod Jego przewodnictwem Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, zarząd miasta w najbliższych dniach

ukonstytuuje Komitet Budowy Pomnika Marszałka Piłsudskiego w stolicy, podporządkowując się całkowicie dyrektywom Komitetu Naczelnego.

Budowa Pomnika Marszałka Piłsudskiego w stolicy jest o tyle już zaawansowana, że władze miejskie przygotowują wszelkie materiały niezbędne do wyboru miejsca i rozpisania konkursu

Serdeczna ofiara robotników 2.000.000 kg bazaltu na pomnik Marszałka

Do p. wojewody Józewskiego przybyła delegacja robotników Państw. kamieniołomów w Janowej Dolinie, która wręczyła protokół z uchwałą walnego zebrania robotników. Robotnicy, zatrudnieni w Państw. kamieniołomach, zobowiązali się dla uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego do bezinteresownej

Cena: Zł. 0.40 do 2.60
PEBECO Sp. Akc. w Poznaniu

oznacza nazwiska 2-ch kandydatów, na których pragnie oddać głosy.

SENAT.

Projekt ustanawia liczbę senatorów na 96, z których 1/3 będzie powoływana przez Prezydenta Rzeczypospolitej a 2/3 przez wojewódzkie kolegia wyborcze, złożone z delegatów wybranych przez obywateli posiadających prawo wybierania do Senatu z tytułu zasługi osobistej, wykształcenia lub zaufania do nich obywateli.

Prawo wybierania do Senatu będą mieli: z tytułu zasługi osobistej — obywatele odznaczeni orderem Orła Białego, orderem Virtuti Militari, krzyżem lub medalem Niepodległości, Krzyżem Walecznych, Orderem Odrodzenia Polski lub krzyżem Zasługi. Z tytułu wykształcenia — a) obywatele, którzy ukończyli szkołę wyższą, lub zawodową typu licealnego (liceum pedagogiczne i t. p.), albo szkołę oficerską lub szkołę podchorążych, b) obywatele, którzy przed wprowadzeniem nowego ustroju szkolnego ukończyli jedną ze szkół równorzędnych z wymienionymi powyżej lub posiadają stopień oficerski. Z tytułu zaufania obywateli: a) obywatele piastujący stanowisko rad wojewódzkich, powiatowych, gminnych i miejskich oraz członkowie zarządów miejskich, b) obywatele piastujący stanowiska z wyboru w samorządzie gospodarczym, oraz w zarządach zrzeszeń gospodarczych z tym samorządem związanych, a mianowicie radcowie izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych, przewodniczący zarządów zrzeszeń przemysłowych, cechów, rzemieślniczych związków gospodarczych, oraz organizacji i spółek rolniczych; c) przewodniczący zarządów pracowniczych organizacji zawodowych; d) przewodniczący kół mieszcowskich stowarzyszeń wyższej użyteczności; e) członkowie zarządów wyższych, szczebli organizacyjnych zrzeszeń powyżej określonych.

Prawo wybierania nie służy jednak tym obywatelom, którzy nie ukończyli lat 30.

Prawo wybieralności do Senatu służy natomiast każdemu obywatelowi, mającemu prawo wybierania do Sejmu, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 40.

Kandydować można tylko w jednym województwie.

Każdy powiat dzieli się na obwody wyborcze, liczące około 120 do 150 wyborców do Senatu. Każdy obwód taki wybiera jednego delegata do wojewódzkiego kolegium wyborczego. Wybór delegatów odbywa się na 2 tygodnie przed dniem głosowania do Sejmu, na zebraniach obwodowych. Delegaci zbierają się na zebraniach w następną niedzielę po dniu głosowania do Sejmu.

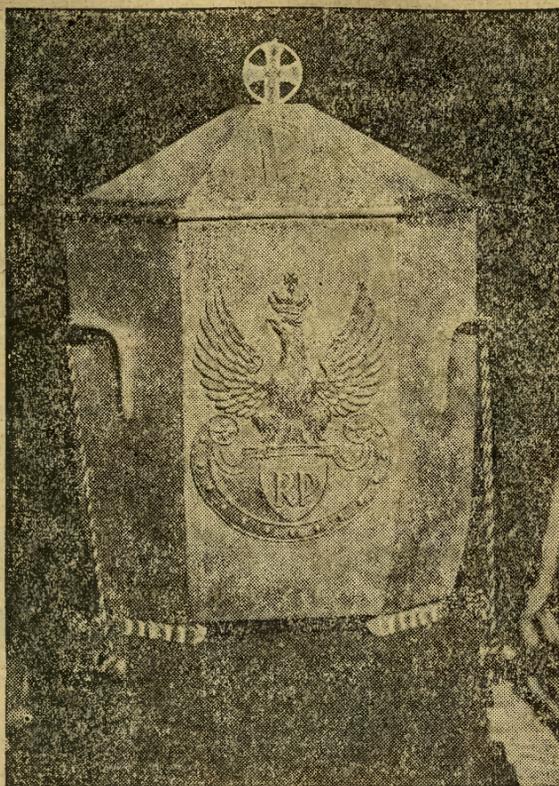
Kolegium wyborcze wylania listę kandydatów, poczem przeprowadza głosowanie w ten sposób, że każdy delegat ma prawo oddać głos na tylu kandydatów ilu senatorów wybiera dane województwo.

Z ogólnej liczby 64-ch senatorów powołanych w ten sposób przypada: na m. st. Warszawę oraz woj. kieleckie i lwowskie po 6 senatorów, na woj. warszawskie i łódzkie po 5 senatorów, na woj. lubelskie, wołyńskie, krakowskie, poznańskie po 4 senatorów, na woj. wileńskie, białostockie, tarnopolskie i śląskie po 3-ch senatorów, na woj. pomorskie, nowogrodzkie, poleskie, stanisławowskie po 2-ch senatorów.

Po ogłoszeniu wyniku wyborów do Senatu nastąpi w ciągu dni 7-miu powołanie pozostałych 32 senatorów przez Prezydenta Rzeczypospolitej.

na pomnik, zaś na sfinansowanie budowy oprócz 1 miliona zł. przeznaczzonego przez władze miejskie oraz 1 miliona zł. zadeklarowanego przez przemysł polski, wpływają coraz liczniejsze ofiary, wpłacone bądź wprost na rachunek czekowy 1414 na P. K. O., bądź wprost do administracji pism stołecznych, lub wreszcie do Zarządu Miasta.

pracy przy wyprodukowaniu 2.000 ton kamienia bazaltowego, z przeznaczeniem go na pomnik Marszałka Piłsudskiego w Łucku. P. wojewoda, dziękując za wielki ten dar, wyraził przekonanie, że ofiara z pracy rąk robotników będzie tembardziej wymownym uczczeniem Wielkiego Wodza całego Narodu.

Urna, srebrna, w której złożono serce Marszałka Piłsudskiego.

Rząd obrony franka Gabinet Bouissona ustalony

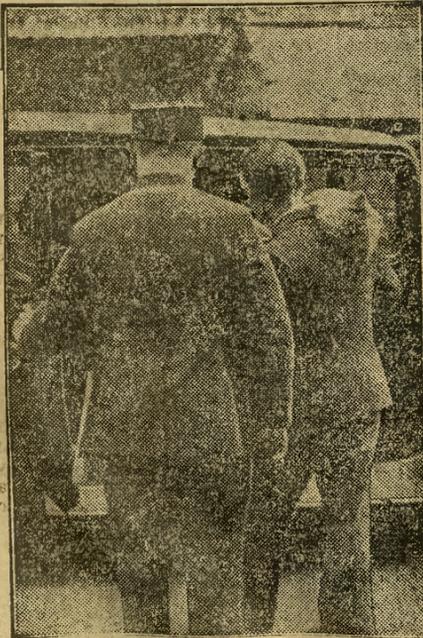
Przewodniczący Izby Fernand Bouisson utworzył ostatecznie rząd.

W skład nowego gabinetu wchodzi: prezydent rady ministrów i ministerstwo spraw wewnętrznych — Fernand Bouisson, ministrowie stanu bez teki — Józef Caillaux, Edward Herriot, Ludwik Marin i marszałek Petain, sprawy zagraniczne — Laval, sprawiedliwość — Pernot, obrona narodowa — gen. Maurin, marynarka — Pietri, lotnictwo — gen. Denain, przemysł i handel — Laurent Eynac, finanse — Palmade, oświata — Mario Roustan, roboty publiczne — Paganon, kolonje — Rollin, praca — Frossard, emerytury — Perfetty, rolnictwo — Henri Roy, zdrowie — Lafont, poczta i telegraf — Mandel, podsekretarz stanu w prezydium rady ministrów — Catala. Zastąpienie ustępującego ministra marynarki handlowej Bertrand nastąpi po jego powrocie z Nowego Jorku.

W pałacu massignon odbyło się już przekazanie władzy przez b. premiera Flandina premierowi Bouisson'owi. W chwilę potem przybył do siedziby prezydium rady ministrów Prezydent Republiki Lebrun, który złożył premierowi Flandinowi podziękowanie za pracę dla państwa.

Kandydaci na prezesa Izby

Stanowisko przewodniczącego izby po ustąpieniu premiera Bouissona zo-

WALKA O FRANKA.

Złoto wywożone jest z francuskich banków workami. Jeden z takich momentów utrwał fotograf na kliszy.

stanie obsadzone w tym tygodniu. Wymieniane są kandydatury dep. Delbosa, Pate i de Chamarda.

Opinia prasy francuskiej

Nowy rząd ma za sobą prasę. Dzienniki wyrażają przekonanie, iż rząd bronić będzie energicznie franka. Nowy gabinet nie będzie miał trudności w uzyskaniu votum zaufania.

„Le Petit Parisien“ pisze, że cały kraj poprze bez zastrzeżeń politykę rządu w obronie franka i że niebezpieczeństwo dewaluacji zostało zażegnane.

„Le Journal“ uważa, iż rząd Bouissona opiera się na trwałej podstawie i przypuszcza, że pełnomocnictwa i wakacje parlamentu dadzą rządowi dużą swobodę ruchów.

„Le Matin“ pisze, że nowy gabinet wzbudza zaufanie przez swą jednolitość i fachowość. Zwolennicy dewaluacji — podkreśla dziennik — zostali zdecydowanie pozbawieni wpływów.

„Echo de Paris“ podkreśla, że rząd bierze na siebie ciężką odpowiedzialność i że czekają go trudności.

Według „Ere Nouvelle“, zadaniem

rządu będzie obrona waluty przez sanację budżetową. Jest to zadanie trudne — zaznacza dziennik — któremu jednak się podda.

NOWY PREMIER FRANCJI.

Pan Ferdynand Bouisson, następca p. Flandina, jako prezes ministrów podjął trudne zadanie uratowania franka.

Film z uroczystości żałobnych w 402 miastach

Reportaż przebiegu uroczystości żałobnych podczas pogrzebu Marszałka Piłsudskiego w Warszawie i Krakowie był już wyświetlany bezpłatnie oprócz stolicy w Krakowie, Lwowie, Białymstoku, Wilnie, Katowicach, Mysłowicach, Stanisławowie, Samborzu, Przemysłu, Rzeszowie, Tarnowie, Kolumny, Stryju, Tarnopolu, Suwałkach, Wołkowysku, Grodnie, Lidzie, Nowowilejce, Łodzi i Poznaniu, ogółem w 21 miastach. W

mięscowościach tych film wyświetlany był w 181 kinach.

W terminie do 21 czerwca r. b. do oficjalnego zakończenia okresu żałoby narodowej, reportaż z uroczystości żałobnych wyświetlany będzie jeszcze w 445 kinach, znajdujących się na terenie 381 miast.

Ogółem Związek Polskich Zrzeszeń Teatrów Świecących, który zorganizował całą akcję bezpłatnego wyświetlania reportażu, dysponuje 45 kopjami.

Twórca skautingu lord Baden Powell przybędzie do Polski

Przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego wojewoda dr. Michał Grażyński zaprosił na tegoroczny jubileuszowy zlot harcerstwa w Spale twórcę skautingu i naczelnego skauta świata lorda Baden Powella.

Lord Baden Powell wyrażał już niejednokrotnie chęć odwiedzenia harce-

rzy polskich. Prawdopodobnie tym razem naczelnny skaut świata przybędzie do Polski tembardziej, że bezpośrednio po zlocie w Spale przypada termin międzynarodowego zlotu starszych skautów w Szwecji, na który lord Baden Powell zapowiedział już swe przybycie.

Kopja „Globusu Jagiellońskiego“ dla uniwersytetu w Pittsburgu

W dniu 15-ym czerwca r. b. odbędzie się w Krakowie w pracowni złotnika Henryka Waldyna uroczyste przekazanie dla uniwersytetu w Pittsburgu czterokrotnie powiększonej kopji t. zw. „Globusu Jagiellońskiego“, znajdującego się w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie. Kopja globusu stanowić będzie główną

ozdobę sali polskiej na uniwersytecie w Pittsburgu. Salę tę, utrzymaną w stylu gotyku nadwisiańskiego projektował prof. Szyszko-Bohusz. Fundusze na wykonanie kopji globusu pochodzą od Związku Narodowego Polskiego w Stanach Zjednoczonych.

Obstrukcja, zle funkcje trawienia, rozkład i fermentacja w jelitach, nadkwaśność soku żołądkowego, nieczysta cera na twarzy, piersiach i plecach, czyraki, katar błony śluzowej, ust, przemijają prędko przy użyciu naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa**.

Wiceminister Piestrzyński członkiem honorowym Brazylijskiej Akademii Medycyny

Prof. dr. Juljan Szymański b. marszałek Senatu wręczył w dniu 31 maja r. p. podsekretarzowi stanu w Ministerstwie Opieki Społecznej dr. Eugenjusza Piestrzyńskiemu dyplom członka honorowego Brazylijskiej Akademii Medycyny. Dyplom ten został nadany p. wiceministrowi dr. E. Piestrzyńskiemu w dniu 23 października 1934 roku na wniosek prof. dr. Antonio Cardoso Fontes, przewodniczącego brazylijskiej delegacji na międzynarodowy zjazd przeciwgruźliczy, który się odbył w Warszawie jesienią ubiegłego roku. Delegacja brazylijska na zjazd, po zapoznaniu się wówczas z polską akcją w zakresie zapobiegania i leczenia chorób społecznych i zakaźnych składała p. wiceministrowi dr. Piestrzyńskiemu swe gratulacje w uznaniu osiągniętych przez Polskę na tem polu wyników.

Magistrala węglowa Gdynia — Górny Śląsk

Sprawy eksploatacji na zebraniu rady Tow. Kolejowego Francusko-Polskiego w Warszawie

W drugiej połowie bieżącego miesiąca odbędzie się w Warszawie zebranie rady zarządzającej Towarzystwa Kolejowego Francusko-Polskiego, na którym dyrekcja złoży sprawozdanie z eksploatacji magistrali węglowej Górny Śląsk — Gdynia, za okres ubiegły. Jak wiadomo magistrala znajduje się pod tymczasowym zarządem toruńskiej dyrekcji kolejowej.

W posiedzeniu wezmą udział ze strony polskiej: wiceprezes rady Towarzystwa wiceminister skarbu p. Adam Koc oraz wiceministrowie komunikacji inż. Aleksander Bobkowski i inż. Juljan Piasecki jak również przedstawiciele tegoż ministerstwa, którzy wchodzi w skład rady Towarzystwa. W posiedzeniu weźmie również udział dyrektor Biura Ekonomicznego przy Prezydium Rady Ministrów dr. Jerzy Nowak. Stronę francuską reprezentować będą przedstawiciele koncernu Schneider, Creusot i Banque de Pays du Nord.

Uczczenie pamięci śp. Ministra Bronisława Pierackiego

Na posiedzeniu, odbytem w dniu 1-ym b. m. klub parlamentarny BBWR. postanowił na wniosek swego prezydium zakupić portret ś. p. min. Bronisława Pierackiego i ofiarować go Sejmowi, celem umieszczenia w gmachu parlamentu.

Udekorowanie orderem „Polonia Restituta“ literata rumuńskiego

Poseł Rzeczypospolitej Arciszewski udekorował w lokalu poselstwa p. Cezara Petrescu, znanego literata i dziennikarza rumuńskiego za jego pracę nad zbliżeniem kulturalnym polsko-rumuńskim krzyżem Polonia Restituta.

P. Cezary Petrescu jest autorem powieści p. t. „Ciemność“ (Intunecarea), przetłumaczonej na język polski.

Konsul Leon Malhomme — wicewojewodą śląskim

Były konsul generalny Rzeczypospolitej w Morawskiej Ostrawie p. Leon Malhomme mianowany został wicewojewodą śląskim i objął już urządowanie na swem nowym stanowisku.

Jak wiadomo, konsul Malhomme położył wielkie zasługi na polu obrony słusznych praw i interesów ludności polskiej na Śląsku nad Olzą i na Morawach.

Gdynia portem bazowym dla Dalekiego Wschodu

Linja „Gdynia-Daleki Wschód“ (Far East Line), której generalnym agentem na Polskę i północno-wschodnią Europę jest Polska Agencja Morska w Gdyni, zawiadamia, że konferencja wschodnioazjatycka postanowiła uznać Gdynię z dn. 1 lipca b. r. za port zasadniczy (Base Port).

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 22

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok VI

Lekkoatletyczne zawody eliminacyjne w Toruniu

Wczoraj na boisku miejskim odbyły się eliminacyjne lekkoatletyczne zawody. W zawodach brali udział zawodnicy wojskowi i cywilni.

Rzut kulą: 1) Matczyński Tadeusz z 1 Bat. Balon. — 11,39 m.; 2) Trojanowski podchor. Szk. Podchor. Artyl. — 11,26 m.

Bieg przez płotki 110 m.: 1) Gierasiewicz Baril plut. 7 Bat. Balon. — 19,6 sek.; 2) Miadlikowski Zygmunt pchor. Szk. Pchor. Art. — 20,1 sek.

Bieg na 100 m.: 1) Husarski pchor. Szk. Podchor. Art. — 12 sek.; 2) Barbacki pchor. Szk. Podchor. Art. — 12 sek. o pierś w tyle.

Bieg na 100 m cywiln.: 1) Polzin Jan (KS Pomorzanie) 12,2 sek.; 2) Rybszlegier (Sokół III) — 12,5 sek.

Bieg na 800 m.: 1) Cieszewski pchor. Szk. Podch. Art. — 2 min. 11 sek.; 2) Kaźmierczak saper 8 Bat. Sap. — 2 min. 13,4 sek.

Bieg na 800 m cywil.: 1) Świtalski (Sokół) — 2 min. 23,4 sek.; 2) Chrzanowski Józef (Sokół) — 2 min. 25,2 sek.

Bieg na 3000 m.: 1) Kaźmierczak Aleks. saper 8 Bat. Sap. — 10 min. 10 sek.; 2) Szyperski Józef kanon 8 pac. — 10 min. 9,6 s.

Sztafeta 4x100 m.: 1) Miadlikowski podchor. Szk. Podch. Art. — 48,2 sek.; 2) Piwkowski Wacław — 1 Bat. Balon. 50,4 sek.

Bieg na 5000 m.: 1) Świtalski Franciszek (Sokół) 17 min. 40 sek.; 2) Czajkowski Edmund (Sokół) — 17 min. 46 sek.

Bieg na 200 m.: 1) Polzin (KS KPW Pomorzanie) — 24,9 sek.; 2) Barbarki podch. Szk. Podch. Art. — 25,5 sek.

Rzut oszczepem: 1) Lewandowski Alojzy 8 pac. — 45,69 m.; 2) Musiałowicz 1 Dyw. Pom. Art. — 44,96 1/2 m.

Skoki w dal: 1) Miadlikowski podch. Szk. Podch. Art. — 5,96 m.; 2) Kaczmarowski kapr. 8 Szp. Okręg. — 5,95 m.

Skok o tyczce: 1) Matczyński Tadeusz 1 Bat. Balon. — 3,10 m.; 2) Musiałowicz 1 Dyw. Pom. Art. — 3 m.

Skok wzwyż: 1) Tazbir podch. Szk. Podchor. Art. — 1,60 m.; 2) Kaczmarowski kapr. 8 Szp. Okręg. — 1,55 m.

Rzut dyskiem: 1) Matczyński Tadeusz Baon Balon. — 32,19 m.; 2) Linder Józef 8 Dyon. Art. Plotn. — 31,92 m.

Bieg pań na 60 m.: 1) Narzyńska Adela (Gryf) — 8,6 sek.; 2) Kopycińska Helena (Gryf) — 9 sek.

Bieg pań na 100 m.: 1) Narzyńska — 13,9 sek.; 2) Kopycińska — 14,8 sek.

Rzut dyskiem pań: 1) Rynkowska (Gryf) — 24,35 m.; 2) Kopycińska (Gryf) — 24,30 m.

Skok w dal pań: 1) Narzyńska (WKS Gryf) — 4,36 m.; 2) „Bolszewik“ Marja (KS KPW Pomorzanie) — 4,16 m, rekord wyrównany.

Skok wzwyż pań: 1) Narzyńska Adela — 1,30 m.; 2) Kopycińska Helena — 1,28 m.

Wybrani zawodnicy z eliminacji będą trenowali specjalnie celem przygotowania do zawodów międzymiastowych.

T. K. S. 29 (Toruń) — Pe-Pe-Ge (Grudziądz) 3 : 2 (2 : 1)

W niedzielę, dnia 2. 6. rb. odbyły się w Toruniu na stadionie wojskowym zawody piłkarskie o mistrzostwo klasy A okręgu pomorskiego zakończone szczęśliwym zwycięstwem T. K. S-u, który tamsamem zapewnił sobie dalsze dwa punkty.

Gra była naogół wyrównana, chwilami z lekką przewagą słabo grającej drużyny TKS., u której widocznie rzucał się w oczy brak zgrania przedwzrostkiem w ataku dotychczas najlepszej części drużyny toruńskiej. Zawody prowadził energicznie p. Poliniaszek. Zaraz po rozpoczęciu gry TKS. przeprowadza kilka ładnych ataków niestety niewykorzystanych mimo dogodnych pozycji strzałowych. Po pierwszej bramce zdobytej przez TKS. wspólnym wysiłkiem całego ataku doszedł do głosu prawoskrzydłowy drużyny Pe-Pe-Ge, którego łatwy do obrony strzał wypuścił z rąk bardzo niepewny bramkarz toruńczyków. Niespodziewane wyrównanie ożywiło i zaostriżyło grę w czem zwa-

Sokół I. w Bydgoszczy bezkonkurencyjnym zespołem w lekkiej atletyce

W dzień Wniebowstąpienia Pańskiego na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy odbyły się ciekawe zawody lekko-atletyczne pomiędzy drużyną Sokola I i reprezentacją pozostałych klubów miejscowych. Z rozgrywek tych Sokół I wyszedł zwycięsko, dowodząc raz jeszcze, że stanowi on bezkonkurencyjny zespół lekko-atletyczny.

Czwartkowe zawody odbyły się przy niezwykłym zainteresowaniu publiczności. W loży reprezentacyjnej zasiadli liczni przedstawiciele władz, wśród których znajdowali się pp.: d-ca dywizji płk. Chmurowicz, pre-

zydent Barciszewski, prezes Pom. O. Z. L. A. dyr. Woda, prezes Bydg. Kom. Tow. Wiośl. dr. Siemiątkowski i inni. W loży honorowej zasiadł również Janusz Kusociński, przybyły z Inowrocławia, gdzie znajduje się od pewnego czasu na kuracji.

Techniczne wyniki zawodów przedstawiają się następująco:

Bieg 100 m.: 1) Kocon (Sokół I) 11,6; 2) Kulecki (Sok. I); 3) Wiśniewski (Repr.); 4) Musiał (Repr.).

Bieg 400 m.: 1) Kocon (Sok. I) 55,1; 2) Wybrański (Repr.); 3) Sternalski (Repr.); 4) Bogucki (Sokół I).

Bieg 1500 m.: 1) Osiniński (Sok.) 4,27,8; 2) Zieliński (Repr.); 3) Bogucki (Sok.).

Sztafeta 4x100 m.: 1) Sokół 46,8 (skład: Kulecki, Zieliński, Tobolewski, Kocon).

Bieg rozstawni 400 x 300 x 200 x 100 m.: 1) Reprezentacja 2,11,4 (Wiśniewski, Hochełsel, Butowski, Piwowarczyk).

Sensacyjnie zakończył się bieg przez płotki na 200 m, ze względu na zwycięstwo członka Sokola Tobolewskiego, który niespodziewanie poprawił rekord Pomorza. Tobolewski ukończył bieg w czasie 28,9 sek., przed Sternalskim (Repr.) i A. Mikrutem (Sokół).

Skok o tyczce: 1) Zakrzewski (Repr.) 3,60; 2) Majtkowski St. (Sok.) 3,50; 3) Skowroński (Sok.) 3,40; 4) Kurdejski (Repr.) 3,00.

Skok w dal: 1) Zieliński (Sok.), 2) Mackiewicz (Repr.) po 6,36; 3) Wiśniewski (Repr.), 4) Kulecki (Sok.).

Skok wzwyż: 1) Drzycimski, 2) Kulecki (obaj Sok. I) po 1,70; 3) Cieśliewicz 1,65; 4) Wesper 1,60.

Pchnięcie kulą: 1) Pawlewski (Sok.) 12,41; 2) Drzycimski (Sok.) 12,33; 3) Biskupski (Repr.) 11,36; 4) Biskupski II (Repr.) 11,10.

Rzut dyskiem: 1) Drzycimski (Sok.) 38,60; 2) Biskupski (Repr.) 34,31; 3) Majtkowski R. (Sok.) 32,85; 4) Belczykowski (Repr.) 29,03.

Rzut oszczepem: 1) Mikrut Wł. (Sok.) 52,30; 2) Mikrut Alb. (Sok.) 48,06; 3) Kremski (Repr.) 39,25; 4) Drzechowski (Repr.) 37,30.

Mistrzostwo lekkoatletyczne Wielkopolski zdobyła „Warta”

Poznań, 2. 6. (PAT). Mistrzostwa lekkoatletyczne okręgu poznańskiego zakończyły się w niedzielę popołudniu wysokim zwycięstwem Warty, która wystawiła najlepszy i najliczniejszy zespół. Drużyna Warty zdobyła 221 punktów, AZS (Poznań) 99, Sokół (Leszno) 29, Sokół (Poznań) 19, KSM 10. Wyniki osiągnięte na tych zawo-

szcza celowali goście, grając często faul. Krótka przed przerwą TKS po bardzo ładnej kombinacji zdobył prowadzenie.

Po przerwie tempo gry znacznie spadło. Obustronne ataki przyniosły każdej ze stron po jednym punkcie, przyczem bramkarz TKS. wyraźnie zawinił utratą bramki z tym wybiegiem z bramki. Trzeba przyznać, że TKS. miał dużo dogodnych pozycji jednak wskutek niezaradności ataku nie mógł wykorzystać pewnych szans na zdobycie bramki.

W formie pokazanej na tym, jest wątpliwym, aby TKS. mógł zdobyć bliskie mistrzostwo Pomorza.

GUJAWIA INOWROCLAW — T. K. S. 29 II 5:0.

Przedmecz pomiędzy powyższymi drużynami zakończył się po zdecydowanej przewadze pewnym zwycięstwem gości.

dach są naogół średnie. Do najlepszych zaliczyć należy wynik sokołu w dal z rozbiegu, gdzie Hofman uzyskał 6,92 m, a więc 5 cm mniejszy od rekordu okręgu, a dalej wynik w rzucie kulą oburącz, gdzie Heljasz osiągnął 28,55 m o 12 cm mniej od rekordu światowego.

Turniej tenisowy o mistrzostwo Pomorza

W czasie Zielonych Świąt, t. j. 8. 9 i 10 czerwca odbędzie się w Toruniu Ogólnopolski turniej tenisowy o „Mistrzostwo Pomorza” na Kortach T. K. L. T. przy ul. Mickiewicza.

Na turniej ten zjedzie cały szereg wybitnych rakiety z Warszawy, Łodzi, Poznania, Bydgoszczy, oraz panie ze wszystkich miast Pomorza.

Tytułów mistrzowskich bronią w tym roku pp. Neumannówna i Majewska z W. K. S. Legja Warszawa.

Zgłoszenia do dnia 7 czerwca przyjmuje Sekretariat Klubowy, ul. Mickiewicza 34.

Wspaniałe wycieczki kajakowe

Nadchodzący sezon kajakowy zapowiada się niezwykle ciekawie. Poza wycieczkami Brda z Charzykowa względnie z Tucholi do Bydgoszczy projektowane są spływy na jezierzcu brodnickim, do Morza Czarnego Prutem, na Polesie kanałem augustowskim i z Wilna do Kowna Wilją. Bliższych informacji w sprawie tych wycieczek udziela sekcja kajakowa Klubu Sportowego „Wodnik” na swych tygodniowych schadzkach we wtorki o godz. 8 w lokalu p. Berendta na ul. Dworcowej w Bydgoszczy.

Należy podkreślić, że członkowie Klubu Sportowego „Wodnik” przy wycieczkach w obrębie województwa pomorskiego korzystają z 82 proc. niżki kolejowej, a na Kolei Powiatowej z 33 proc. niżki. Przewóz kajaków dla członków klubu na koleji 1 zł. a na Kol. Pow. 50 gr.

Od dnia 1 bm. K. S. „Wodnik” przeprowadza treningi dla kajakowców chcących brać udział w zawodach. Treningi prowadzi instruktorzy P. Z. K. pp. W. Borowski, S. Jaszewski i Schmidt.

Ofiary katastrofy górniczej

Kolumna ratunkowa znalazła tylko zwłoki

Chorzów, 2. 6. (PAT). W wyniku kilkunastodniowej akcji ratowniczej na kopalni Włocławek „Wawel”, nawiedzonej ostatnio katastrofą wydobyto wczoraj wieczorem zwłoki jednego z zasypanych górników Adolfa Ra-

delskiego. Dziś o godz. 14 kolumna ratownicza dotarła do zwłok drugiej ofiary katastrofy Jana Pyrka. Akcja ratunkowa prowadzona jest w dalszym ciągu.

Sensacyjne aresztowania we Wiedniu

Centrala hitlerowska w ministerstwie skarbu

Wiedeń, 2. 6. (tel. wł.). Onegdaj dokonano tu szeregu sensacyjnych aresztowań. M. in. aresztowano radcę ministerstwa skarbu dr. Senkowskiego, który był, jak się okazało, kierownikiem zakonspirowanej narodowo-socjalistycznej agencji prasowej „Illegale Korrespondenz”. Wraz z nim aresztowanych zostało przeszło 20 osób, w tem

dwóch znanych dziennikarzy dr. Erik Stirsny i Othmar Sekyra, reszta aresztowanych to przeważnie niżsi urzędnicy państwowi.

Skonfiskowano wiele egzemplarzy biuletynów „Illegale Korrespondenz”, woskówki, maszyny do pisania, listy osób, które otrzymywały biuletyn oraz inne materiały kompromitujące.

Zwrot porwanego dziecka

Syn bogatego przemysłowca budowlanego Weyserhauser, który był porwany, przed paru dniami przez bandytów, żądających 40.000 dolarów okupu, został odnaleziony. Suma okupu została podobno wpłacona, poczem policja w Tacoma otrzymała zawiado-

mienie telefoniczne z Issaquah (stan Waszyngton), iż dziecko znalezione żywe i zdrowe na ulicy. Osoba, która zawiadomiła policję, przyprowadziła dziecko do komisariatu.

„Dziesięć strzałów ku chwale Ojczyzny”

Warszawa, 2. 6. (PAT). W całym kraju dziś rozpoczęły się na wszystkich strzelnicach zawody strzeleckie pod nazwą „Dziesięć strzałów ku chwale Ojczyzny”. W Warszawie zawody takie rozpoczęły się o godz. 10-ej rano na strzelnicy Związku Strzeleckiego przy ul. Zielenieckiej. Na uroczyste otwarcie przybyli m. inn. marszałek Senatu Raczkiewicz, minister Komunikacji inż. Butkiewicz, Dow. OK. I gen. Jarnuszkiewicz, b. premier Prystor, wojewoda Jaroszewicz, władze Związku Strzeleckiego z płk. Frydrychem oraz zaproszeni goście.

Obowiązkowa gimnastyka dla robotnic

Sosnowiec, 2. 6. (PAT). W zakładach przemysłowych Zagłębia Dąbrowskiego, zatrudniających kobiety wprowadzony został obowiązek gimnastyki dla robotnic. Ćwiczenia te będą prowadzone przez instruktorów, opłacane przez przedsiębiorstwa. Ponadto projektowane jest urządzenie kolonij letnich dla 500 do 600 kobiet pracujących.

Piłka nożna

POGOŃ — WISŁA 3:1.

Lwów, 2. 6. (PAT). W meczu o mistrzostwo Ligi Pogoń pokonała Wisłę 3:1 (1:1). Mecz stał na wysokim poziomie.

CRACOVIA — RUCH 0:0.

Kraków, 2. 6. (PAT). W meczu o mistrzostwo Ligi pomiędzy Cracovią i mistrzem Polski Ruchem wynik był remisowy 0:0. Wynik ten krzywdzi Cracovię, która mimo, iż wystąpiła w odmłodzonym składzie była drużyną lepszą zwłaszcza w drugiej połowie gry. Ruch reprezentował się słabo. Widzów 5000.

LEGJA — WARSZAWIANKA 3:2.

Warszawa, 2. 6. (PAT). Na boisku Warszawianki odbył się mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy Legją i Warszawianką, zwyciężyła Legja 3:2. W pierwszej połowie zaznaczyła się przewaga Legji. Mimo to prowadzenie zdobyła Warszawianka, uzyskując 1:0. Poziom meczu niski.

LKS — WARTA 4:1.

Łódź, 2. 6. (PAT). W meczu ligowym LKS pokonał Wartę 4:1 (2:0). Mecz wywołał olbrzymie zainteresowanie i zgromadził przeszło 6000 widzów. W pierwszej połowie gry mecz stał na bardzo wysokim poziomie, po przerwie natomiast Warta zaczęła faulować, co nie tylko odbiło się na poziomie zawodów. Wskutek ostrej gry Warty trzech zawodników zostało kontuzjowanych. Bramki dla Łodzi zdobył Król 3 i Milarez 1. Jedyny punkt dla Warty zdobył Scherke z rzutu karnego.

Polska — Japonia w tenisie

Warszawa, 2. 6. (PAT). W dniu 18. 19 i 20 czerwca rozegrany zostanie w Warszawie na kortach Legji sensacyjny mecz tenisowy pomiędzy Polską i Japonią. Mecz ten dojdzie do skutku bez względu na wynik zawodów Polska — Południowa Afryka i Japonia — Czechosłowacja o puchar Davisa.

Mistrzostwa tenisowe Francji

Paryż, 2. 6. (tel. wł.). W finałach mistrzostw tenisowych Francji Perry pokonał von Cramma 6:3, 3:6, 6:1, 6:3.

W finałach pań Hilda Sperling — Krahwinkel wygrała z Mathien 6:2, 6:1.

Sukces polskiego kompozytora w Berlinie

Prasa niemiecka wyraża się entuzjastycznie o ostatnim gościnnym występie naszego rodaka Wiehlera Zygmunta, kapelmistrza warszawskiego teatru rewjowego „Stara Banda”, który swym talentem przyczynił się do propagandy polskiej muzyki lekkiej zagranicą.

Zaproszony przez dyrektora największego teatru rewjowego „Wintergarten” w Berlinie — Wiehler Zygmunt wystąpił jako dyrygent w balecie Parnella, oraz jako kompozytor pięciu największych części baletu. Publiczność berlińska przyjęła balet owacyjnie, kompozytora wywoływano. Największym powodzeniem cieszył się balet „Umarł Maciek” z muzyką Wiehlera.

Ponadto Wiehler Zygmunt akompaniował Toli Mankiewiczównę, która odśpiewała jego piosenki: „Jabym chciała się zapomnieć” (po polsku) i sławnego znanego u nas „Niebieskiego Walca” (śpiewała po niemiecku). Walczyk zdobył z miejsca publiczność, został natychmiast zakupiony przez jedną z firm wydawniczych na całej Niemcy i nagrany zostanie na płyty.

Na ziemiach Pomorza

Na miejsce wiecznego spoczynku odprowadzono wczoraj zwłoki śp. inż. Celichowskiego

Zwłoki zmarłego 25 maja w Krynicy naczelnika wydziału przemysłowo-handlowego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego śp. inż. Stanisława Celichowskiego przywieziono do Torunia w sobotę i ustawiono na katafalku wśród zieleni w kaplicy szpitala miejskiego.

Odprowadzenie zwłok Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku — na cmentarz przy ul. Wybickiego odbyło się wczoraj popołudniu.

Około godz. 17 księża odprawili w kaplicy egzekwie żałobne, poczem kondukt ruszył z ul. Wielkiej Garbary, ul. Szeroką, Chełmińską i Szosą Chełmińską na cmentarz.

Na czele kroczyła orkiestra Związku Strzeleckiego grając przez cały czas marsze żałobne. Za nią niesiono wielką liczbę wieńców, m. inn. wieniec od p. Ministra Przemysłu i Handlu Floyar-Rajchmana, p. Wojewody Pomorskiego Stefana Kirtiklisa, od pracowników Urzędu Wojewódzkiego, współpracowników z wydziału przemysłowego, Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu, Izby Przemysłowo-Handlowej z Gdyni, Rodziny Urzędniczej, od kolegów Zmarłego z czasów studiów na Politechnice w Pradze, od dyrekcji Tramwajów, Elektrowni i Gazowni w Toruniu i od Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Rzemieślników.

Następnie szły delegacje i poczty sztandarowe cechu piekarskiego, ślusarsko-bla-charskiego (z Torunia i Grudziądza), stolarsko-tokarskiego, krawieckiego, rzeźniczego, szewskiego, fryzjerskiego, kowali, malarzkiego, Korporacji Kominarskiej i Związku Stowarzyszeń Rzemieślników Samodzielnych.

Przed samą trumną kroczył ks. proboszcz dr. Jank, który w asyście ks. Mykowskiego i ks. Grzechowskiego prowadził żałobny kondukt.

Za trumną postępowała rodzina Zmarłego, a za nią szli p. Wojewoda Pomorski Stefan Kirtiklis z małżonką, naczelnik wydziału przemysłowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu p. Sokołowski, jako przedstawiciel p. Ministra Floyar-Rajchmana, p. wicewojewoda pomorski Starzyński, naczelnicy wydziałów Urzędu Wojewódzkiego pp. Szczepański, Bogocz i Ceceniowski, toruński starosta powiatowy i grodzki p. mgr. Skórewicz, okręgowy inspektor pracy p. inż. Butwiłowicz, z ramienia Rady Wojewódzkiej BBWR, w zastępstwie służbowo nieobecny wiceprezesa p. mgr. Schaba szedł p. kpt. Kaputa.

Dalej kroczył prezydent miasta Torunia p. Boll, prezydent miasta Grudziądza p. Włodek, prezydent Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu z prezesem p. Jakubowskim na czele, prezydent Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni z wiceprezesem p. Kenzelem, dyr. Cieślińskim i dziesięciu radcami Izby, przedstawiciele szkolnictwa handlowego z p. dyr. Kociurkim na czele, dalej reprezentanci kupiectwa pomorskiego z prezesem Związku Towarzystw Kupieckich p. Marchlewskim i prezesem Korporacji Kupców Chrześc. w Toruniu p. Melerskim na czele, p. syndyk Bobowski z ramienia Związku Właścicieli Nieruchomości na Pomorzu, prezes Okręgowego Związku Pracodawców p. Gaycza, samodzielni rzemieślnicy oraz wszystkie cechy toruńskie in corpore, z pp. radcą Wienkiem i radcą Szulcem na czele, wszyscy koledzy i współpracownicy Zmarłego, delegaci wielu innych organizacji z całego Pomorza, z którymi śp. inż. Celichowski współpracował, wreszcie tłumy publiczności.

Na cmentarzu nad otwartym grobem księża odmówili modły żałobne, poczem z ust wszystkich popłynęła pieśń — modlitwa „Witaj Królowo“.

Przy dźwiękach marsza żałobnego Chopina schyliły się nad trumną wszystkie sztandary.

Następnie kolejno p. wicewojewoda Starzyński i p. naczelnik Sokołowski wygłosili krótkie przemówienia, poświęcone pamięci Zmarłego.

— Chowamy jednego z najlepszych synów Polski. Niech Mu ta ziemia, którą gorąco kochał i dla której całe życie poświęcił leką będzie — zakończył swe przemówienie p. wicewojewoda.

Msza św. żałobna za duszę śp. inż. Celichowskiego odbędzie się w kościele Najśw. M. P. w Toruniu w poniedziałek o godz. 10.

Zaskoczyła nas najbardziej nieoczekiwanie bolesna wiadomość o nagłym zgonie śp. Inżyniera S. Celichowskiego, naczelnika Wydziału Przemysłu i Handlu Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu.

Jeszcze niedawno Zmarły z taką energią kierował trudną akcją wyborczą do Izby P. H. i 27 marca w pełni sił otworzył pierwsze posiedzenie nowego składu Izby. Nic nie rokowało wtedy, że tak prędko odejdzie od nas...

Śp. inż. Celichowski należał do pionierów administracji polskiej na Pomorzu. Przez 15 lat nieprzerwanie kierował wydziałem przemysłowo-handlowym w czasach złych i dobrych, a wylądował w stosunki nasze tak, jak mało kto. Poznał gruntownie nas, a my Jego, znał nasze bolączki i nasze potrzeby, przeżywał razem z nami nasze radości i smutki, — stał się całkowicie z nami związanym człowiekiem i administratorem.

Śp. Zmarły był tym rzadko spotykanym przedstawicielem administracji państwowej, który z zupełną szczerością i otwartością przystępował do każdej sprawy i serdecznie

nią się przejmował. Zyskał też zupełnie nieograniczone zaufanie wśród nas, unikał bowiem stosunków oficjalnych, bazując całą swoją pracę na osobistym stałym kontakcie. A kontakt ten był zawsze serdecznie przyjacielski, bez cienia oficjalności — otwarty i szczery. Mogliśmy w każdej sprawie udać się do śp. Zmarłego i sprawy omówić i załatwić tak, jak się załatwia je wśród przyjaciół wiernych i oddanych, którzy nigdy nie zdradzą. Mieliliśmy zawsze do czynienia z Człowiekiem o najwyższym poczuciu sprawiedliwości i honoru, przytem doskonałym urzędnikiem, godnie reprezentującym władzę państwową, a jednocześnie pełnym wyrozumienia i serca. Są to przymioty charakteru tem cenniejsze, bo tak rzadkie.

Oplakujemy kryształowego Człowieka i naszego serdecznego Przyjaciela z głębokim smutkiem i żalem. Spełnił on dobrze posłannictwo swe na ziemi pomorskiej i pozostawił po sobie niezatartą pamięć nie tylko w umysłach, ale specjalnie w wdzięcznych sercach naszych.

INŻ. A. DZIEDZIUL
wiceprezes Izby P.-H. w Gdyni i prezes Związku Cegieln.

W ostatniej 32-ej Loterii w tutejszej Kolekturze

„UŚMIECH FORTUNY“

padły większe wygrane

Zł 20.000 na los nr. 83895

Zł 10.000 na los nr. 42552

Zł 10.000 na los nr. 116072

Zł 10.000 na los nr. 116077

oraz niezliczona ilość wygranych po 5.000, 2.500, 2.000, 1.000 i mniejszych

W nadchodzącej 33-ej Loterii wprowadzona została niebywała inowacja!!! Kto nie osiągnie żadnej wygranej w ciągu czterech klas 33-ej loterii, będzie miał możliwość uzyskania premii w bezpłatnym, dodatkowym ciągnięciu gwiazdkowym.

Ciągnięcie klasy I-ej już 19 czerwca br.

Szczęśliwe losy już sprzedaje kolektura

„Uśmiech Fortuny“

Bydgoszcz, Pomorska 1 lub Toruń, Żeglarska 31.

Technicy niemieccy w porcie gdańskim

W związku z wizytą Niemieckiego Technicznego Towarzystwa Budowy Portu, odbyło się 29 maja przed południem przywitanie gości na Politechnice Gdańskiej. Prezydent Rady Portu, dr. Nederbragt, w swej mowie powitalnej podkreślił znaczenie portu w ogóle, porównując go z okiem kraju i wyraził radość, że znalazł się na obszarze, który dwoma oczami, dwoma portami, Gdańskiem i Gdynią, w świat spogląda.

Techniczny dyrektor Rady Portu, inż. Bruns, w wykładzie pod tytułem: „Gdańsk przed i po wojnie“, nakreślił szkic portu i jego konstrukcji przed wojną, następnie przedstawił jego techniczną rozbudowę dokonaną przez Radę Portu, oraz cały szereg nowych budynków zbudowanych przez gminę miejską i prywatnych firm po wojnie, wreszcie określił możliwości dalszego rozszerzenia się i rozbudowywania portu w przyszłości.

Następnie dyrektor handlowy Rady Portu, pan inż. Bohdan Nagórski, nawiązując do technicznego opisu swego przedmówcy, dał obraz nowo stworzonych po wojnie warunków gospodarczych i komunikacyjnych, które spowodowały tak niezwykły rozwój ruchu portowego w Gdańsku a potem i Gdyni. Gdańsk zjednoczony pod względem gospodarczym i celnym z Rzeczypospolitą Polską, stał się jednym z głównych ośrodków polskiego handlu zagranicznego, w którym

w latach powojennych coraz większy udział brała wymiana towarów z krajami bałtyckimi, skandynawskimi, zachodnio-europejskimi, Anglią, Ameryką itd. Następnie przedstawił prelegent wysiłki zdążające do przystosowania portu do tych nowych warunków i zadań po wojnie, przedsięwziętych przez Radę Portu oraz w współpracy z nią polskich czynników celem skoncentrowania handlu zagranicznego polskiego przez Gdańsk, a potem przez Gdańsk i Gdynię. Dyrektor Nagórski wskazał na konieczność tej koncentracji ze względu na fakt, że Polska jako kraj wywozu produktów rolniczych, materiałów surowych oraz półfabrykatów z drzewa, t. j. artykułów o tak niskiej cenie na rynku światowym, że nie mogą już znieść obciążenia kosztami transportu na obcych kolejach i przez obecne porty, musiała sobie stworzyć własny aparat tych przewozów z własnymi kolejami, przez własne porty i możliwie własnymi liniami okrętowymi. Stąd olbrzymi wzrost w handlu zagranicznym Polski, udział portów, który w ostatnich latach osiągnął 70% ogólnej ilości.

Po odczycie p. inż. Nagórskiego odbył się objazd portu, przyczem specjalną uwagę fachowych gości zwrócił basen dla towarów masowych oraz urządzenia przeładunkowe i składowe w Wolnej Strefie. Następnie wycieczka udała się do Gdyni.

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego

W administracji „Dnia Pomorskiego“ złożyli na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej:

Inż. Witold Krasnitz zł 5.
Pp. Wojnarowiczowie zamiast kwiatów na trumnę ś. p. inż. Stanisława Celichowskiego zł 5.

WYKAZ SUM WPLACONYCH W POMORSKIEJ WOJEWÓDZKIEJ K. K. O. NA KONTO KOMITETU BUDOWY MUZEUM

W ciągu soboty 1 czerwca na rachunek Wojewódzkiego Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Pomorskiej Wojewódzkiej Komunalnej Kasie Oszczędności w Toruniu (ul. Mostowa 11 — gmach Starostwa) złożyli:

Pomorski Związek Cechów Piekarzskich z siedzibą w Grudziądzu zł 50
Związek Strzelecki okręg VIII pow. Wąbrzeźno oddział Czystochleb z 3,13.
Zarząd Okręgu Związku POW. w Toruniu zł 200.

„Dzień Grudziądzki“ kwota zebrana za pośrednictwem redakcji zł 300,60.

Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu zł 500.

Razem zł 1.053,73.

Stan z dnia 31 maja zł 23.961,07.

Stan w dniu 1 czerwca zł 25.014,80.

WYKAZ SUM WPLACONYCH W K. K. O. POW. TORUŃSKIEGO NA KONTO „FUNDUSZ NA BUDOWĘ MUZEUM ZIEMI POMORSKIEJ IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO“

W ciągu dnia 31 maja br. do Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu toruńskiego (gmach Starostwa, plac Teatralny) wpłynęły na konto Funduszu na Budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego następujące kwoty:

P. E. Kries, Sławkowo zł 60.

P. Vorreyer, Grzywna Szlachecka zł 50.

Firma Kredyt Kupiecki, Toruń zł 100.

Razem zł 210.

Stan z dnia 31 maja br. zł 7.826,45.

Stan na dz. 1. czerwca br. zł 8.036,45.

Pozatem p. Włodzimierz Puzyna, Gronowo, zadeklarował na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej zł 60.

KOŚCIERZYNA — STOLICA KASZUB

W dniu 31 maja odbyło się pod przewodnictwem p. burmistrza Kamińskiego posiedzenie Rady Miejskiej, na którym m. in. uchwalono na Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego ofiarować kwotę zł 500.

Wywóz gdańskich ryb i konserw rybnych do Polski

Warszawski korespondent jednego z dzienników gdańskich donosi, że w dniach najbliższych rozpoczyna się między przedstawicielami Polski i W. M. Gdańska rozmowy celem zawarcia nowej umowy o wywóz ryb i konserw rybnych z Gdańska do Polski.

Umowa zeszłoroczna, która obowiązywała jedynie na okres jednego roku, będzie podstawą do zawarcia nowej umowy. W nowej umowie muszą być uwzględnione obojętne interesy, oraz musi znaleźć wyraz doświadczenie z praktycznego wykonania zeszłorocznej umowy.

Dalsze 30.000 złotych na łódź podwodną im. Marsz. Józefa Piłsudskiego

Na apel gen. Orlicza-Dreszera podczas pierwszego dnia VI. Walnego Zjazdu Delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Gdańsku, złożyły oddziały LMK około 30.000 zł. na budowę łodzi podwodnej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wizyta generała Orlicz-Dreszera w Senacie gdańskim

Prezes Ligi Morskiej i Kolonjalnej gen. Orlicz-Dreszer z okazji pobytu w Gdańsku złożył w sobotę ub. wizytę zastępcy prezydenta Senatu gdańskiego, wiceprezydentowi Huthowi.

Koła gdańskie zadowolone z systemu koncesjonowania przedsiębiorstw transportowych

Jak wiadomo, przedsiębiorstwa transportowe w porcie gdańskim mogą rozwijać obecnie swą działalność na podstawie koncesji, udzielanej przez ministerstwo Skarbu w Warszawie. „Danziger Neueste Nachrichten“ stwierdza, że zarządzenia w tej sprawie — przyjęte zostały przychylnie przez zainteresowane czynniki gdańskie, które uważają, że dzięki temu firmy spedycyjne zabezpieczone zostały przed wpływami „dzikiej konkurencji niepowołanych przedsiębiorstw“.

„Zagadnienie Gdyni jako portu narodowego“

Przygotowania do V-go Naukowego Zjazdu Pomorzoznawczego

Ostatni Naukowy Zjazd Pomorzoznawczy odbył się w listopadzie 1934 roku w Krakowie i wyznaczył jako temat następnego z kolei V-go Zjazdu: „Zagadnienie Gdyni jako portu narodowego“.

Dowiadujemy się, że z inicjatywy Dyrektora Instytutu Bałtyckiego, p. J. Borowika, odbyło się w dniu 31 maja w Gdyni w Komisarjacie Rządu zebranie inauguracyjne lokalnego komitetu, mającego współpracować z Instytutem Bałtyckim przy organizacji Zjazdu. Zebranie zajął p. Dyrektor Borowik, jako sekretarz generalny Zjazdów Pomorzoznawczych, poczem zostali powołani na

przewodniczącego komitetu Komisarz Rządu Mgr. p. Franciszek Sokół, na zastępcę przewodniczącego Prezes Izby P. H. p. St. Tor, na sekretarza komitetu p. Dr. W. Winid, kierownik Oddziału Instytutu Bałtyckiego w Gdyni.

Po wysłuchaniu referatu p. Dr. Winida, w sprawie dotychczasowej praktyki Zjazdów Pomorzoznawczych, oraz wyjaśnień p. Dyr. Borowika, w sprawie programów Zjazdów, zostały szczegółowo przedyskutowane rozmaite tematy, mogące wchodzić w zakres zjazdu, w wyniku czego opracowano program wizytoryczny, który stanie się przedmiotem rozważań Komitetu Wykonawczego

Zjazdu Pomorzoznawczego, wybranego na ostatnim zjeździe, a złożonego z przedstawicieli instytucji naukowych z całej Polski.

Sądząc z ożywionego przebiegu zebrania komitetu Gdynskiego, który reprezentuje wszystkie zainteresowane zjazdem czynniki lokalne urzędowe, gospodarcze i kulturalne, — można stwierdzić, że przyszły Zjazd Pomorzoznawczy mający się odbyć we Lwowie w 1936 roku, spotka się w Gdyni z bardzo życzliwym i pełnym zainteresowania przyjęciem.

Harmonijna praca Rady Powiatowej w Chełmnie

3 tys. zł na Muzeum Pomorskie — 2 stypendia im. Marsz. Piłsudskiego — Zgodna i harmonijna współpraca

W ub. piątek odbyło się pierwsze posiedzenie budżetowe nowowybranej chełmińskiej Rady Powiatowej.

Przewodniczący p. starosta Biały, zagajając posiedzenie, poświęcił wstępne przemówienie postaci zmarłego Wodza Narodu, I Marszałka Polski śp. Józefa Piłsudskiego, którego pamięć Rada Powiatowa, powstawszy z miejsc uczucia chwilą mi-czenia.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego posiedzenia Rady, zebrani przystąpili do obrad nad budżetem powiatowym, zamykającym się po stronie dochodów i rozchodów kwotą 498.636 zł.

Przewodniczący p. starosta Biały, nakreślając ogólny plan gospodarki powiatu, objętej budżetem, stwierdził, że po stronie wydatków personalnych i rzeczowych poczyniono najdalej idące oszczędności ze ostatnie 3 lata zamykały się nadwyżką budżetową, że znacznie rozszerzono pracę w dziale V na szosach. Zastosowanie ustaw oddłużeniowych oraz oparcie wydatków na realnych wpływach gotówkowych, pozwoliło powiatowi wkroczyć na tory normalnej i planowej gospodarki.

W rzeczowej dyskusji nad budżetem radni powiatowi poza troską o gospodarce podstawy samorządu zainteresowali się żywo sprawami podniesienia oświaty i rolnictwa w powiecie, a nadto przyłączyli się do inicjatywy p. Wojewody Pomorskiego Kirtikłusa uwiecznienia pamięci Marszałka Piłsudskiego i uchwalili jednogłośnie ostarować 3 tys. zł. na budowę Muzeum Pomorskiego im. Marszałka Piłsudskiego w Toruniu.

Pozatem uchwalono na wniosek dyr. Jeskego z Uścia utworzyć dwa stałe stypendja po 600 zł rocznie i nazwać je imieniem Marszałka Piłsudskiego.

Na wniosek radnego mec. Licznierskiego uchwalono subwencję na biblioteki w kwocie 1000 złotych.

Dział „Rolnictwo“ postanowiono podwyższyć o 3 tys. zł.

Uznając konieczność poparcia inicjatywy Rządu w kierunku zmniejszenia bezrobocia, Rada Powiatowa zatwierdziła bez sprzeciwu subskrybowane przez Wydział Powiatowy 10 tys. zł. na Pożyczkę Inwestycyjną

Po poczynieniu powyższych zmian Rada jednogłośnie budżet przyjęła.

Rada Powiatowa w kolejnym punkcie uchwalila budżet szpitala powiatowego w kwocie 103,163 zł po stronie dochodów i rozchodów.

W dalszym ciągu Rada przyjęła statuty podatkowe, upoważniła Wydział Pow. do zaciągnięcia pożyczki przejściowej w K.O. powiatu, udzieliła prawa wiernemu budżetowego oraz obniżyła odsetki za zwłokę od niewpłaconych w terminie podatków komunalnych na 1/2 proc. miesięcznie.

Po jednogodzinnej przerwie obiadowej

Nie było awarii „Lecha“

I. K. C. przyniósł onegdaj wiadomość, jakoby statek „Lech“ należący do Polsko-Brytyjskiego Towarzystwa Okrętowego, uległ awarii u ujścia Tamizy, doznając wskutek zderzenia się z węglowcem angielskim uszkodzenia burty. Według informacji zasięgniętej przez nas w Urzędzie Morskim w Gdyni, notatka ta była niezgodna z rzeczywistym stanem rzeczy, gdyż „Lech“ żadnej awarii nie uległ.

przystąpiono do wyboru i uzupełnienia poszczególnych Komisji.

Prezes Powiatowy BBWR dr. Michałski zgłosił kolejno listy kandydatów do poszczególnych Komisji, przyjęte przez Radę jednogłośnie. — I tak do komisji rewizyjnej weszli pp. Jeske, Gibas i Hofmann, do Rady Szpitalnej pp. Dramiński i mec. Licznierski, do Komisji drogowej p. p. Dzedziul, Wiśniewski, Buczkowski Alfons i Doma-chowski, oraz jako zastępcy p. p. Ziembka, Nalazek, Sobierski i Domachowski, na sędziego rozjemczego w Unisławiu wybrano p. Finca, do Rady Związku Elektryfikacyjnego Chełmno — Toruń — Świecie weszli pp. Cichy, Sulc, Tatarak i Legowski oraz zastępcy pp. Potyrała Ziembka, Karpiński i Guczalski.

Ponadto Rada Powiatowa przyjęła taryfę Szpitala Powiatowego w myśl wskazań pana

Wojewody zmniejszając ją wydatnie oraz zmieniając statut Szpitala, licząc dzień przyjęcia i odejścia chorego z Szpitala, jako jedną dobę.

W wolnych głosach poruszono kwestję najbardziej rolnictwo bolące, mianowicie: ewtl. obniżkę stawek za badanie mięsa, obniżkę taryfy kominiarskiej oraz zmniejszenie ciężarów związanych z legalizacją węg.

Pan starosta Biały przyrzekł w sprawach powyższych interwenjować, poczem dziękując za przybycie i rzeczowe obrady zamknął posiedzenie.

Podkreślić trzeba, że Rada Powiatowa zaakcentowała harmonijnymi obradami konieczność zgodnej i rzeczowej pracy państwowej - twórczej, widząc w wspólnym wysiłku jedyną drogę wyjścia z ciężkiej sytuacji gospodarczej, w jakiej znalazła się Polska i cały świat.

FLEURS DE VARSOVIE WODA KWIATOWA I PERFUMU Lotos WARSZAWA

Harcerstwo na wsi pomorskiej

Odprawa kierowników drużyn wiejskich

W dniach 29 i 30 maja odbyła się w Toruniu odprawa referentów i drużynowych drużyn wiejskich z terenu Chorągwi Pomorskiej Harcerzy.

Odprawie przewodniczył dr. phn. Rudnicki, kierownik wydziału druż. Udział brało 20 przedstawicieli ruchu wiejskiego. Konferencję otworzył Komendant Chorągwi dr. hrm. Wł. W. Sieradzki, który we wspólnym słowie podkreślił znaczenie ruchu harcerskiego wśród młodzieży wiejskiej.

Wygłoszono na konferencji następujące referaty: „Ruch harcerski na wsi“ dr. Gac-

kowski, Grzywna p. Toruń, „Wytoczne prace harcerskie drużyn“ (dr. Gadowski, Tuchola), „Sprawozdanie z organizacji pracy na wsi (dr. Laser, Osie p. Świecki)“, „Propaganda harcerstwa na wsi“ (dr. Jankowski).

Obfady stały na wysokim poziomie i wykazały, iż olbrzymi teren wiejski stoi otworem dla pracy harcerskiej. Młodzież wiejska chętnie garnie się do drużyn, należy tylko wyszkolić odpowiedni zastęp kwaterantów pracy wiejskiej i w tym też kierunku idą wszelkie wysiłki Komendy Chorągwi Pomorskiej Harcerzy. A. F.

Tragiczny wypadek samochodowy w Bydgoszczy

Auto wojskowe wiozące rannego podchorążego przejechało śmiertelnie 9-letniego chłopca

Tragiczny w swych skutkach, a zarazem niezwykle wypadek zdarzył się onegdaj w Bydgoszczy na ul. Gdańskiej, w pobliżu końcowego przystanku tramwajowego. W szybkim tempie ulicą Gdańską w stronę Szkoły Podchorążych jechał samochód wojskowy, wiozący ciężko przez konia kontuzjowanego podchorążego Janika. W chwili mijania stojących na końcowym przystanku wozów tramwajowych, pod koła pędzącego auta

dostał się 9-letni uczeń szkolny Jan Zastępowski (ul. Gdańska 140), który wraz ze swoimi rówieśnikami zabawiał się na jezdni, wskakując i wyskakując z przyczepnych wagonów tramwajowych.

Wypadek miał przebieg błyskawiczny. Nieszczęsny chłopiec odrzucony kołami ciężkiego samochodu o bruk, został kontuzjowany tak poważnie, iż w kilka-kilka godzin później w lecznicy miejskiej zmarł.

Kradzioną bawełnę transportował z Gdyni do Bydgoszczy

Policja gdynska aresztowała niejakiego Romualda Badowskiego zamieszkałego przy ul. Świętojańskiej 74, pod zarzutem utrzymywania przez niego stosunków handlowych ze złodziejami portowymi, od których kupował systematycznie bawełnę pochodzącą z kradzieży. Na tych złodziejskich kombinacjach poniosła dość duże straty gdynska firma ekspedycyjna J. H. Bachman, trudniąca się przeładunkiem bawełny. W wyniku dochodzeń ustalono, że 700 kg bawełny pochodzącej z kradzieży wysłał Badowski

niej. Władysławowi Siwczynskiemu, fabrykantowi w Bydgoszczy (Gdańska 67), otrzymując za to 600 zł. Dalsze śledztwo ujawni prawdopodobnie inne jeszcze transakcje bawełniane, dokonywane nielegalnie przez Badowskiego, tak jak ujawniło, że Badowski był już dawniej karany za cały szereg różnych przestępstw natury kryminalnej.

Niefortunnego handlarza bawełną odstawiono do więzienia śledczego w Wejherowie, gdzie oczekiwać będzie na rozprawę sądową.

S. p. z hr. Baworowskich

Jadwiga hr. Łubieńska

po ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 30 maja br. w wieku lat 78.

W dniu 1 czerwca br. została pochowana na cmentarzu Oksywskim, o czym zawiadamiają w głębokim smutku po-grażeni

5016 **dzieci i wnuki.**

W piątek, dnia 31. V. 1935 r. o godzinie 20,30, zmarł długoletni członek i współzałożyciel orkiestry kolejowej w Tczewie

Śp. Wincenty Tomaszewski

W Zmarłym tracimy gorliwego członka i dobrego Kolegę.

Cześć Jego pamięci!
5004 **Orkiestra kolejowa.**

Zwierzęta dla warszawskiego Zoo przybyły drogą morską do Gdyni

Do portu gdynskiego przybył ostatnio z Argentyny statek „Aura“, na którego pokładzie powrócił do kraju b. marszałek senatu dr. Szumański. Wraz z bagażem dr. Szumańskiego wylądowało dwie klatki, w których mieściły się rzadkie okazy fauny podzwrotnikowej, tapir i szop (gatunek mrówkojada). Zwierzęta te stanowią dar dla ogrodu zoologicznego w Warszawie.

V Wojewódzki Konkurs Modeli Latających

V-ty Wojewódzki Konkurs Modeli Latających odbędzie się w czasie Zielonych Świąt od 8 do 10 czerwca br. (nie jak podane było poprzednio w Tczewie), lecz w Brodnicy.

Konkurs będzie rozgrywany dla 4 kategorii modeli: Kategoria A — Modele belkowe. B — Modele kadłubowe. C — Modele rekordowe. D — Modele dowolne.

Zawodnicy podzieleni będą na 3 grupy: grupa I — junjorzy (do lat 15); II — amatorzy (od lat 15); III — instruktorzy.

Udział w konkursie mogą brać modelarze zgłoszeni wyłącznie przez poszczególne Obwody L. O. P. P. Każdy Obwód ma prawo zgłoszenia 4 zawodników. Termin zgłoszeń upływa w Zarządzie Okręgu L. O. P. P. dziś 3 czerwca br. w Toruniu o godz. 20.

Szczegółowy regulaminu znajdują się w Obwodach Powiatowych i Miejskich L. O. P. P., pozatem w nr-ze 16 str. 10 „Młodego Gryfa“.

Podwyżka taryfy holowniczej w Gdańsku

Dotychczasowa taryfa holownicza obowiązująca na terenie Wolnego Miasta, została obecnie podwyższona o 35 proc.

Podwyżka ta pozostaje w związku z dokonaną ostatnio dewaluacją guldenu.

Szczęśliwa Krakowianka

Przeszło 18 milionów, które wyplaciła Loteria w ostatniej 4-ej klasie ukończonej przed kilku dniami, rozdzielone zostało prawie po wszystkich miastach, miasteczkach i zakątkach Rzeczypospolitej. Niektóre jednak miejscowości były przez Fortunę uprzywilejowane, np. Kraków, gdzie padł milion i sporo innych większych wygranych. Do tego grona wybranych Krakowian należy i pani S., której fotografię poniżej podajemy.

Pani Zofia S. jest urzędniczką. Posiadała tylko ćwiartkę losu Nr 181 917 na który padło 50.000 zł. Wygrała zatem na czysto 10.000 zł., a suma jednak jest znaczna, pozwoli jej spokojnie patrzeć w przyszłość. Zresztą p. Z. S. nie zamierza zadowolnić się dotychczasowymi wynikami gry i uzbija już los do I-ej klasy 33-ej Loterii, której ciągnięcie rozpoczyna się 19 bm. Jak wiadomo, Loteria, oprócz zwykłych czterech klas przewiduje jeszcze dodatkowe bierne ciągnięcie gwiazdkowe.

Dzień w Bydgoszczy

Poniedz.
3
Czerwca

Kalendarzyk rzym.-Kat.

Poniedziałek: Erazma Klot. — Wtorek: Franciszka Kar.

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY

w dniu 3 czerwca r. b.

Po przejściowym wzroście zachmurzenia pogoda naogół słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym. Dniem temperatura ok. 20 stopni. Słabe wiatry z kierunków południowych. Skłonność do burz i przelotnych deszczów.

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 9 b. m. włącznie pełnią: Apteka przy Bielawach, ul. Gdańska 91, tel. 14-67, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5, tel. 32-04 i Apteka Staromiejska, ul. Długa 39, tel. 33-00.

— **Muzeum Miejskie** otwarte codziennie od 19 do 16, w niedzielę od 11 do 14. Obecnie w Muzeum wystawa obrazów Józefa Kłodnia.

— **Muzeum Szkolne**, ul. Warszawska 25 i prz. otwarte codziennie w godz. 9—12 i 15—18. Obecnie wystawa przyrodnicza, w przygotowaniu nowa wystawa.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

— **Z powodu wewnętrznego remontu przedstawienia** w Teatrze przez okres dwóch miesięcy zawieszono.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Od wieczora do północy”.
APOLLO: „Casanova” i nadprogram.
BALTYK: „Walka o honor” i „Walka o djamenty”.
KRISTAL: „Jej szampańska noc”.
MARYSIENKA: „Viva Villa” i „Walka o prawdę”.
REWIA: „Jedna noc w raju” i występy artystyczne.

Informator dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd pociąg. z Bydgoszczy

(ważny od dn. 15. V. 1935 r.)

TORUŃ—WARSZAWA: 2,42, 6,50, 8,05, 9,58, 14,05, 15,35, 17,56, 18,26, 21,26 (transzytowy), 23,15.

TCZEW—GDAŃSK—GDYNIA: 0,30 (do Laskowic), 3,50, 5,20 (do Laskowic), 7,54, 12,33, 13,13 (do Laskowic), 17,15, 19,45, 20,00.

KOSCIERZYNA—GDYNIA: 8,01, 15,20, do Rynkowa: 16,10, 20,30, od 19/V—1/IX.

NAKŁO—PIŁA: 0,02, 6,15, 10,41, 14,45, 19,49.

UNISŁAW—BRODNICA: 4,46, 8,11, 13,45, 16,20, 21,45.

INOWROCLAW — POZNAŃ: 0,46, 3,51, 6,33, 9,25, 14,01, 18,32, 22,18, 23,00.

WĄGROWIEC—POZNAŃ: 5,05, 10,40, 13,30, 18,35.

INOWROCLAW — KARSZNICE — HERBY NOWE: 0,46, 14,01.

Restauracje i Kawiarnie

Restauracja i Cukiernia Berendt. Wyborowa kuchnia, wysmienite ciastka.

Najlepsza okazja kupna!

A. Mikołajski, Pomorska 7, tel. 1444 wykonuje starannie garderobę męską i damską. Wybór materiałów czyste! przedzą ang. stałe na składzie. (2916)

„Ziemia nasza odziedziczyła i nakarmiła nas może”, że nakarmiła nas może wiemy wszyscy, a że odziedziczyła i UPIEKSIŹĆ NASZE MIESZKANIA MAŁO KTO WIE.

Kto chce zobaczyć lińskie wyroby przemysłu ludowego niech przyjdzie do SKLEPU PROPAGANDY PRZEMYSŁU LUDOWEGO ul. Gdańska 68.

L. Krzyżanowska.

Z miasta

— **Ochronne szczepienie** niemowląt przeciwko ospie rozpoczyna się we wtorek, dnia 4 bm. Zwracamy ponownie uwagę zainteresowanych, iż zarządzenia dotyczące planu i czasokresu szczepienia rozplakatowane zostały do publicznej wiadomości na słupach ogłoszeniowych.

— **Do Krakowa.** Pociąg popularny do Krakowa organizowany przez P. T. K. wyjeżdża już dnia 8 bm. o godz. 13,19 z Bydgoszczy. Przyjazd pociągu do Bydgoszczy po zwiedzeniu Krakowa, sypaniu Kopca Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu i zwiedzeniu Częstochowy w dn. 10 bm. o godz. 19,18. Dojazd z prowincji do Bydgoszczy — 80 proc. zniżki. Całkowity koszt wycieczki 16,70 zł. Informacje udziela P. T. K., ul. Libelta 5, tel. 37-64 w godz. 11—13 i 17—18.

— **Związek Rezerwistów Koło 9** na Jachcicach. Zebranie miesięczne dnia 3 bm. o godz. 20 w lokalu p. Orzykowskiego, ul. Saperów 75.

— **Zw. Pracowników Kupieckich.** Ostatnie przedwakacyjne zebranie dyskusyjne dnia 5 bm. o godz. 20 w Resursie Kupieckiej. Na porządku obrad m. in. sprawozdania ze Zjazdu i referat.

— **Liczne większe i mniejsze wygrane** torują drogę powodzenia najmlodszej w Bydgoszczy kolekturze p. **Konstantego Rzanego** przy ul. Gdańskiej 25 (Tel. 33-32). Kolektura ta już w piątą z rzędu loterii na kilka dni przed ciągnięciem nie posiada losów, gdyż losy zostają poprostu rozchwytywane. Zaleca się już teraz zaopatrzyć w losy

przed ciągnięciem, które rozpocznie się dn. 19 bm.

— **Oddział Grodzki Zw. Nauczycielstwa Polskiego w Bydgoszczy** komunikuje, że walny zjazd delegatów Z. N. P. Okręgu Szkolnego Poznańskiego nie odbędzie się w czasie Zielonych Świąt, lecz dopiero po wakacjach letnich.

— **Sekcja Krajoznawcza Koła Pracowników Oświatowych** m. Bydgoszczy przypomina, że wycieczka krajoznawcza po parkach bydgoskich odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 17 pod kierownictwem p. prof. Wójcickiewicza. Zbiórka wszystkich uczestników jak i osób zainteresowanych przy „Potopie” w parku Jana Kazimierza.

— **Zebranie Tow. Oświatowego „Lech”** odbędzie się w poniedziałek, dnia 3 bm. o godz. 20 w lokalu p. Mellera przy Placu Piastowskim. Na porządku dziennym m. in. referat p. mgr. Rekowskiego.

— **„Harmonia”** — We wtorek, 4 b. m. o godz. 20 zebranie miesięczne w lokalu p. Mellera przy Pl. Piastowskim. Komplet konieczny.

— **Urząd pocztowy uruchomiony na Wystawie Elektrotechnicznej** w Strzelnicy ul.

Inauguracja „Tygodnia” Polskiego Czerwonego Krzyża

Wczorajszej niedzieli odbyła się w Bydgoszczy uroczysta inauguracja dorocznego „Tygodnia” Polskiego Czerwonego Krzyża. Mimo, że obecny „Tydzień” ze względu na żałobę narodową wiele się różnił od poprzednich obchodów, program ograniczono do minimum — to jednak doroczna impreza P. C. K. zdołała zainteresować całe miejscowe społeczeństwo. Pod względem propagandowym idei czerwono krzyżowej, a być może i dochodowym — pierwszy dzień „Tygodnia” przyniósł P. C. K. oczekiwany sukces.

Obchód pierwszego dnia „Tygodnia” rozpoczęła uroczysta msza św. w Farze. Przed rozpoczęciem nabożeństwa do drużyny P. C. K. od stopni ołtarza przemówił proboszcz farny ks. kan. Schulz, który również dokonał aktu poświęcenia 5 nowych proporców czerwono krzyżowych. Po poświęceniu odbyła się procesja dookoła kościoła, poczem dopiero ks. Świadek odprawił mszę św., oraz wygłosił kazanie.

Bezpośrednio po nabożeństwie w Farze drużyny ratownicze P. C. K. stanęły w czwo-

Toruńska 30 w Bydgoszczy stempluje znaczki pocztowe specjalnym datownikiem propagandowym.

Korzystajcie z okazji!

— **Z Różnicy Legionowej.** Zebranie wszystkich członków we środę o godz. 19 w lokalu własnym. Obecność obowiązkowa.

roboku na Rynku im. Marszałka Piłsudskiego, by z rąk swoich przełożonych odebrać proporzyczki.

Przed frontem drużyn ratowniczych stanęło grono przedstawicieli władz i organizacji społecznych z p. prezydentem miasta Barciszewskim, ks. kan. Schulzem, reprezentantem d-cy dywizji mjr. Kruczałą, przedstawicielem Okręgu P. C. K. instr. I klasy mjr. Swoińskim z Torunia i in. na czele. Do drużyn krótko przemówiła przewodnicząca P. C. K. w Bydgoszczy p. drowa Szubertowa, poczem po wręczeniu kierownikom drużyn proporczyków komendant P. C. K. p. dyr. Matuszewski odebrał od drużyn przyrzeczenie. Słubowanie złożyły 3 drużyny męskie i 2 żeńskie. Proporzyczki dla tych drużyn ufundowali pp.: prezydent Barciszewski, dyr. Bronisław Kentzer i dyr. Władysław Maciejewski dla drużyn żeńskich (obydwie Be-De-Te), oraz dr. Franciszek Czajkowski i budowniczy Jaworski. Ogółem liczy P. C. K. w Bydgoszczy obecnie 11 drużyn ratowniczych.

W dalszym ciągu obchodu inauguracyjnego drużyny udały się w pochodzie do grobu Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego, gdzie delegacja złożyła na płycie wieniec, poczem pochód przeszedł ulicami miasta, defilując przed władzami na pl. Wolności.

Przez cały dzień, wczorajszy zbierano na ulicach miasta i w lokalach publicznych datki na rzecz P. C. K. Zbiórka ta trwać będzie do końca „Tygodnia” P. C. K.

Z walnych obrad delegatów W.T.K.R. w Bydgoszczy

Zrzeszeni rolnicy powiatu bydgoskiego stanowią potężną organizację, która może służyć za wzór innym związkom zawodowym

W sali „Pod Lwem” w Bydgoszczy odbyło się ub. środy, dn. 29 ub. m. doroczne walne zebranie delegatów Wielkopolskiego Tow. Kółek Rolniczych (W. T. K. R.) Oddziału Powiatowego w Bydgoszczy, na które przybyło zgórą 100 reprezentantów zrzeszeń rolniczych z najbliższych zakątków powiatu.

Przed przystąpieniem do właściwych obrad walnych — uczczono pamięć ś. p. Marszałka Piłsudskiego. Prezes Od-

działu Pow. p. dyr. Radziwiński wygłosił krótkie wspomnienie poświęcone pamięci Marszałka, poczem zebrani przez chwilę milczenia oddali hołd Wodzowi Narodu. Postanowiono również poprzeć akcję budowy kopca Marszałka Piłsudskiego.

Zebranie zagałę po krótkiej przerwie p. dyr. Radziwiński, witając w gronie obecnych przedstawicieli władz p. starostę Stefanickiego oraz pp. dyr. Jankow-

skiego, dyr. Czaczkę-Rucińskiego, nacz. Urz. Skarb. Smektalę, dyr. Giedy Zbożowo-Towarowej mgr. Wójcika, dyr. Bałara, dyr. Raczkowskiego, reprezentanta Wielkop. Izby Rolniczej i przedstawicieli prasy. Zkolei uczczono pamięć zmarłych członków Oddz. W. T. K. R., poczem przemówił p. starosta Stefanicki, podnosząc owocną współpracę Oddz. WTKR. z Wydziałem Powiatowym. W uznaniu zasług Oddz. W. T. K. R. dla dobra rolnictwa tuł. powiatu p. starosta wręczył prezesowi Oddziału puchar pamiątkowy. Zarząd Oddz. Pow. W. T. K. R. w dowód wdzięczności za starania i prace położone dla polepszenia bytu rolników bydgoskich mianował p. starostę Stefanickiego honorowym członkiem Oddziału. Zastępcą członkiem, a mianowicie ks. prob. Hamerskiemu, pp. wójtowi Barlikowi z Łąska, prezesowi Kółka Luczkowskiego z Lucina, ks. prob. Paluchowskiemu z Wierzbucina i dyr. Raczkowskiemu wręczono dyplomy uznania.

W dalszym ciągu obrad nastąpiły sprawozdania z rocznej działalności zarządu, które wygłosił prezes p. dyr. Radziwiński i sekretarz p. Pawlicki. W relacjach zarząd poruszył wszystkie ważniejsze bolączki rolników naszego powiatu i omówił sytuację ogółu rolnictwa bydgoskiego. W. T. K. R. na terenie powiatu bydgoskiego jest potężną i jedną z najsporniej funkcjonujących organizacji zawodowych, które — jeśli chodzi o wydajność pracy dla dobra ogółu członków — służyć mogą za wzór dla wielu podobnych zrzeszeń. Kółka rolnicze należące do Oddziału Powiatowego w Bydgoszczy skupiają obecnie 1.220 członków, co stanowi 25% ogółu rolników powiatu. Ilość załatwionych spraw przez sekretariat Oddziału wyraża się cyfrą 4.000. Oddział bydgoski zrzesza obecnie 24 Kółka rolnicze

Po wysłuchaniu sprawozdań udzielono zarządowi za jego działalność jednomyślnie pokwitowania.

Przeprowadzono wybory uzupełniające do zarządu, w wyniku których mandaty z kadencji zamyślną otrzymali pp.: St. Alkiewicz z Salszcza — jako wiceprezes, ks. prob. Hamerski z Wtelna, Fr. Konieczny ze Ślesina, Jan Żmudzki z Dobrzeza, Jan Tuleja z Osiełska, Stefan Szeffliński z Lisiołoga, Br. Stachowicz z Wierzbucina, Bolesław Luczkowski z Lucina, dyr. Czaczka z Solca, Józef Świątlik z Wudzyna — członkowie Rady Oddziału Powiatowego. Z ramienia W. I. R. dokooptowano p. dyr. Raczkowskiemu z Bydgoszczy.

Po dokonaniu wyboru delegatów na walny zjazd w Poznaniu, oraz załatwieniu szeregu spraw ogólnych i organizacyjnych, około godz. 16 obrały zakończono.

Imię Marszałka Piłsudskiego zawsze żyć będzie

Uroczyste zebranie V. Komitetu BBWR

Dażąc do stałego pogłębiania wiedzy o Marszałku Piłsudskim Komitet V (kolejowy) BBWR w Bydgoszczy zwołał w dn. 31 maja b. r. specjalne zebranie uroczyste, całkownie poświęcone pamięci Wodza Narodu. Na zebranie to przybyli członkowie wszystkich kół kolejowych BBWR wraz z rodzinami, wypełniając przestronną salę Resursy Kupieckiej do ostatniego miejsca.

Zebranie zagałę prezes V Komitetu p. dr. Bermański, wzywając obecnych do uczczenia pamięci Wodza Narodu, w dniu pogrzebu Jego serca w Wilnie przez powstanie i

chwilę ciszy. W dalszym ciągu p. dr. Bermański wygłosił przeszło półgodzinne przemówienie o Marszałku. Wnikliwie opracowany referat prezesa Komitetu kolejowego, uwzględniający szereg mało ogółowi znanych momentów z życia Marszałka Piłsudskiego wysłuchali obecni z zainteresowaniem, w skupieniu i powadze.

Na zebraniu Komitetu kolejowego obecni byli również członkowie innych komitetów dzielnicowych, oraz prezes Rady Grodzkiej BBWR p. dr. Nieduszyński.

Strzelcy bydgoscy budują ośrodek wodny im. Marszałka Piłsudskiego

W związku z zamiarem uczczenia imienia Marszałka Piłsudskiego w całym kraju powstały różne zamierzenia i projekty — czasem więcej — czasem mniej szczęśliwe.

Oddział Wodny Związku Strzeleckiego, mający za zadanie, prócz wychowania obywatelskiego i przygotowania wojskowego swych członków — również krzewienia sportu wodnego, postanowił uczcić pamięć Pierwszego Marszałka Polski przez wybudowanie w Bydgoszczy Śródlądowego Ośrodka Wodnego im. Marsz. Piłsudskiego.

W dniu 15 maja rb. powzięto powyższą rezolucję nadzwyczajne zebranie Oddziału

Wodnego Z. S.

Uchwała ta została przez akklamację zatwierdzona na plenarnym zebraniu zarządu grodzkiego Związku Strzeleckiego w dniu 21 maja br.

Jak się dowiadujemy Ośrodek ma zostać wybudowanym na prawym brzegu Brdy, na terenie położonym w pobliżu przystani pocztowców.

W najbliższym czasie zwołany będzie Komitet Budowy Ośrodka Wodnego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego z pośród przyjaźni i sympatyków Związku Strzeleckiego.

Atrakcyjny program Cyrku Staniewskich

Od kilku dni znajduje się w Bydgoszczy ślenny, a zarazem największy polski cyrk braci Staniewskich, którego oddz. I rozbił swoje namioty na placu przy ul. Królowej Jadwigi. Jak corocznie tak i tym razem przybycie Cyrku Staniewskich do miasta stało się sensacją, a co wieczoru tysiące mieszkańców wypełnia wspaniałe namioty cyrku.

Jeśli chodzi o obecny program Cyrku Staniewskich — to można się o nim wyrazić równie pochlebnie, mimo, iż na arenie reprezentowane są zupełnie inne numery, dotychczas u nas nie widziane. Atrakcją przedstawień jest popis hinduskiego fakira Blacamana, który występuje wśród kilkunastu lwów i krokodyli. Produkcje jego wzbudzają nie tylko zachwyt, ale i grozę. Blacaman hipnotyzuje nieujarzmione lwy i krokodyle, stapa po ostrych szablach, tłucze plecami szkło butelkowe, wzbudzając dreszcze emocji. Doskonała jest również tresa koni i kucyków, zachwycające są popisy ekwilibrystów Ginotti z fenomenalną dziewczynką Gina, podziw wzbudza nadludzko-zrečný żongler Adanos.

Całość składa się na niezwykle interesującą widowisko, wzbudzając zarówno podziw, humor, jak i uznanie. Śmiało można powiedzieć, że Cyрк Staniewskich i tym razem zgotował nam miłą rozrywkę, mogącą zadowolić każdego.

Nieszczęśliwy wypadek podczas pracy

Zajęty przy przewożeniu drzewa w tartakach państwowych 35-letni robotnik Stanisław Paprocki zam. przy ul. Sandomierskiej 5 uległ onegdaj nieszczęśliwemu wypadkowi. Paprocki potknął się podczas popychania wózka, przyczem koła pojazdu zmiażdżyły mu stopę. Ofiarę wypadku umieszczono w Szpitalu Miejskim.

50-letni robotnik tramwajowy Kazimierz Bąk (ul. Śląska 27) podczas naprawiania elektrowozu spadł na bruk, ulegając poważnym obrażeniom. Bąka również umieszczono w Szpitalu Miejskim.

Jaki będzie czerwiec?

Po śnieżnym wstępie, jakim uaczył nas maj, przyszły brzydkie, deszczowe pogody i każdy promień, tak rzadko ukazującego się słońca, wityny jest z nieklamana radością. Teraz już maj się skończył i jeśli wierzysz przepowiedniom, miesiąc czerwiec wynagrodzi straty i obdarzy nas słońcem pod dostatkiem.

Do słońca tęsknimy wszyscy, a zwłaszcza piękne panie, radeby na plażach zaznać odpoczynku i napawać się rozkosznymi promieniami słońca.

Nie trzeba ani na chwilę obawiać się szkodliwego wpływu słońca na cerę, jeśli naturalnie wzorem lat ubiegłych nieodłącznym towarzyszem pań będzie subtelny Krem Cazimi Metamorphosa. Krem ten stoi na straży tworzenia się piegów i wspaniale konserwuje cerę.

A więc bez obawy „z kremem Cazimi” idźmy do słońca, niech będzie hasłem tegorocznego czerwca i następnych, słonecznych miesięcy.

SILVA RERUM

zebrał i zestawiał Bolesław Busiakiewicz
KALENDARZYK HISTORYCZNY.
Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

1 czerwca.

- 1606 Wojska austriackie opuszczają mury Warszawy.
- 1846 Umarł w Rzymie papież Grzegorz XVI (Bartolomeo Capellari), który potępił polskie powstanie listopadowe 1830—1831 roku.
- 1926 Zgromadzenie narodowe wybiera na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej uczonego światowej sławy — Ignacego Mościckiego.

2 czerwca.

- 1543 Umarł przedwcześnie utalentowany poeta-liryk Klemens Janicki, Wielkopoleńczyk, przez ówczesnego papieża Klemensa VIII, obdarzony „wieńcem poetów”.
- 1624 Urodził się w Olesku (w wigilię dnia Św. Trójcy) przyszły król polski — Jan Sobieski.
- 1626 Wojska polskie odpierają Szwedów z pod Gdańska.
- 1780 Umarł w Warszawie ks. Józef Baka, jezuita, słynny autor „Uwag o śmierci niechybnej”.
- 1835 Urodził się w Siese papież Pius X (Giuseppe Sarto).
- 1858 Urodził się w Wilanowie wybitny krytyk literacki i artystyczny Ignacy Matuzewski, autor licznych pism.
- 1858 (tegoż dnia) urodził się w Lublinie archeolog, etnograf i socjolog polski — Erazm Majewski.
- 1869 Urodził się w Berlinie pedagog i psycholog Fryderyk Wilhelm Förster.
- 1875 Umarł w Krakowie filozof, estetyk i myśliciel Józef Kremer.
- 1882 Umarł na wyspie Caprera włoski bohater narodowy — Giuseppe Garibaldi.

Z całego kraju

NAPOMNIENIE RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI PRZEZ P. MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

W związku z ekscesami, jakie się działy na ostatnim posiedzeniu łódzkiej rady miejskiej 28 maja, minister spraw wewnętrznych p. Marjan Zyndram-Kościałkowski w piśmie z dnia 29 maja do wojewody łódzkiego udzielił radzie miejskiej m. Łodzi upomnienia, oraz wezwał do podjęcia normalnej, prawidłowej działalności i zaniechania niewłaściwego postępowania.

W upomnieniu swym minister Kościałkowski podkreśla, że rada miejska dotychczas nie uchwałała budżetu na rok 1935-36, przez co uchyla się od spełnienia swych obowiązków ustawowych i zmusza zarząd miejski do gospodarki poza-budżetowej, oraz że dopuszcza się na szeregu posiedzeń jaskrawych ekscesów, uwiązujących powadze instytucji samorządu terytorjalnego i zmniejszających autorytet, jakim powinny się cieszyć organy administracji publicznej.

AKCJA RATUNKOWA W CHORZOWIE.

Akcja ratunkowa na kopalni Wolfgang-Wawel trwa nadal. Dotychczas zdołano wydobyć z zasypanego chodnika około 600 wózków węgla, wskutek czego posunięto się głębiej chodnika na kilkanaście metrów. Do wydobywania pozostało jeszcze około 300 wózków węgla. Drużyna ratownicza dotychczas nie natrafiła na ślad zasypanych, którzy pracowali na przedzie filaru. Wobec tego, że zasypani nie dają żadnych znaków życia od kilku dni, jest mała nadzieja odnalezienia ofiar przy życiu. Ponieważ przy oczyszczaniu chodnika ze względu na jego wąską przestrzeń zajęta być może tylko mała liczba robotników, ukończenie oczyszczania chodnika z węgla nastąpić może dopiero w ciągu najbliższych dwóch dni.

ŚMIERĆ POD ZWAŁAMI WĘGLA.

W jednym z otwartych szybików w Wojkowicach Komornych, w pow. będzińskim, wydarzył się dziś tragiczny wypadek. W czasie wybierania węgla w szybiku obsunęła się ściana, zasypując robotnika Białozin-skiego. Podjęto natychmiast akcję ratunkową, która trwa dotychczas. Dotąd zasypanego nie wydobyto.

TURNIEJ SZACHOWY W WARSZAWIE.

W 7-ej rundzie turnieju szachowego o mistrzostwo Polski Kolski wygrał z Applem, Schaechter wygrał z Kremerem, H. Friedman wygrał z Zawadzkiem, Sulik przegrał z Makarczykiem, dr. Kon przegrał ze Szpiro, Woyciechowski przegrał z A. Frydmanem, partje P. Frydman — Najdorf, Gerstenfeld — dr. Tartakower i Regedziński — Feinmesser zakończyły się na remis.

Poza partją Sulik — Kremer zakończyła się na remis.

Po 7-u rundach w turnieju prowadzi Najdorf (Warszawa) 6 pkt. Dalej idą: H. Friedman (Lwów), dr. Tartakower (Paryż), i Makarczyk (Warszawa) po 5½ pkt., Szpiro (Łódź) — 5 pkt. P. Frydman (Warszawa) i Regedziński (Łódź) po 4 pkt., Kremer (Warszawa), Sulik (Lwów), Schaechter (Lwów) i Feinmesse (Warszawa) po 3½ pkt., A. Frydman (Łódź) 3 pkt., Kolski (Łódź) i Gerstenfeld (Lwów) po 2½ pkt., dr. Kon (Kolno) 2 pkt., Zawadzki (Śląsk), Appel (Łódź) po 1½ pkt. i Woyciechowski (Pomorze) ½ pkt.

W niedzielę 2 czerwca o godz. 9 rozegrana będzie 8 runda turnieju, w której specjalne zainteresowanie budzą partje Najdorfa z Gerstenfeldem, dr. Tartakowera z Regedzińskim, Makarczyka z A. Frydmanem i Kremera z H. Friedmanem.

Programy radiowe

Poniedziałek, dnia 3 czerwca

ROZGŁOSIENIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy rano wstają zorze”. 6.33 Podbudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.15 Dziennik poranny. 7.25 D. c. muzyki z płyt. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 „Wskazówki praktyczne”. 8.00 Audycja dla szkół. 8.05—8.20 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu z Warszawy. Obs. Astr. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Koncert symfon. z udz. solistów (płyty). 12.45 Pogadanka z Katowic. 12.55 Dziennik połudn. 13.05 Koncert solistów z Krakowa i Poznania. 13.55—14.00 Wiad. o ekspozycji polsk. 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45 Koncert ork. P. R. pod dyr. S. Nawrota. 1) Fr. Schubert: Symfonia tragiczna. 2) R. Schumann: Romans z Symfonii IV-ej. 3) L. Beethoven: Allegretto z Symfonii VII-ej. 4) Wł. Żeleński: Fragment z op. „Wit Stwosch”. 16.30 Lekcja jęz. niemieckiego ze Lwowa. 16.45 Kwadrans słynnych artystów: Jascha Heifetz, skrz. (płyty). 17.00 „Kucharek nad kucharkę”, obrazek dla dzieci młodszych pióra H. Rostafińskiej-Choyonowskiej. 17.15 Rezerwa ogólnopolska. 18.00 Przegląd filmowy. 18.10 Recital z Poznania. 18.25 Chwilka społeczna. 18.30 Skrzynka ogólna, omówi dr. M. Stepowski. 18.40 „Życie artyst. i kultur. stolicy”. 18.45 L. v. Beethoven: Sonata E-dur op. 14 w wyk. Artura Schnabla (płyty). 19.07 Zapowiedź programu na dz. nast. 19.15 Skrzynka rolnicza, omówi inż. W. Tarkowski. 19.25 Wiadom. sport.

lokalna. 19.29 Wiadom. sport. ogólnopolskie. 19.35 Audycja strzelecka. 20.00 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 „Testesny potrzebni”, pogad. wygł. M. Ulrichowa. 21.00 Koncert symfon. Wyk.: orkiestra P. R. pod dyr. G. Fiteberga i L. Muenzer (fort.). 22.00 Koncert reklamowy. 22.15—23.30 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. W pierwszej o godz. 23.00 Wiad. meteorol. dla komunik. lotn.

ROZGŁOSIENIA TORUŃSKA

6.30 Tr. z Warszawy. 7.45 Progr. na dzień bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00—8.20 Tr. z Warszawy. 11.57—14.00 Tr. z Warszawy, Krakowa, Katowic i Poznania. 14.00—14.45 Utwory Beethovena (płyty). 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45—18.25 Tr. z Warszawy i Lwowa. 18.25 Chwilka społeczna. 18.30 Skrzynka ogólna, omówi kier. rozgł. S. Nowakowski. 18.40 Życie kultur., artyst. i nauk na Pomorzu. 18.45 Soliści (płyty). 19.07 Zapowiedź programu na dz. nast. 19.15 Wiad. gospod. z Pomorza. 19.25 Wiad. sport. z Pomorza. 19.29—22.00 Tr. z Warszawy. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15—23.05 Tr. z Warszawy.

ZAGRANICA

17.00 Sztutgart. Popołudnie muzyczne. 17.05 Wiedeń. Recital wiolonczelowy Kurza. 17.30 Budapeszt. Solo na kontrabasie. 18.00 Koenigszwst. Dawne niemieckie pieśni ludowe. 18.30 Moskwa (WCSPS). Koncert symf. pod dyr. Oskara Frieda. 19.10 Ryga. „Clivia” — operetka Dostala. 20.00 Wiedeń. Melodie austriackie. 20.10 Wrocław. Muzyka ludowa. 20.10 Lipsk. Kwintet na harfę i kwartet smyczkowy. 20.15 Bukareszt. Kwartet g-moll Griega. 20.30 Strasburg.

Wieczór muzyczny w wyk. solistów. 20.30 Stockholm. Koncert ork. wojskowy. 21.15 Frankfurt. „Dziewczyno posuchaj”. koncert solistów. 21.15 Praga. Dawne madrygaly angielskie. 21.40 Brno. Koncert radioor. 22.00 Mediolan. Koncert kameralny. 22.30 Wrocław. Koncert nocny. 22.30 Lipsk. Utwory Bacha. 22.30 Berlin. Pieśni i arje w wyk. T. Turlitaki. 22.45 Wiedeń. Muzyka lekka. 22.45 Budapeszt. Muzyka cygańska. 23.00 Hamburg. Koncert orkiestrowy. 23.00 Lipsk. Koncert symfoniczny. 23.00 Berlin. „Dobrej nocy” — koncert kameralny. 24.00 Frankfurt. Utwory Mojżisowicza pod dyr. Kompozytora.

Wtorek, 4 czerwca

ROZGŁOSIENIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy rano wstają zorze”. 6.33 Podbudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.15 Dziennik poranny. 7.25 D. c. muzyki z płyt. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 „Wskazówki praktyczne”. 8.00 Audycja dla szkół. 8.05—8.20 Aud. dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu z Warszawy. Obs. Astr. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dziennik południowy. 13.05 Fragmenty ze znanych symfonii (płyty). 13.50 „Z rynku pracy”. 13.55—14.00 Wiadom. o ekspozycji polsk. 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45 Koncert z Krakowa. 16.30 „Listy do dzieci” (młodzieży) omówi W. Tatariewicz-Markowska. 16.45 Recital śpiewaczy z Katowic. 17.00 Skrzynka P. R. O. 17.15 Orkiestra Straży więziennej pod dyr. E. Spitzera. 17.50 „Szachy dawniej a dziś”, pogadanka — wygł. J. Jagielski. 18.00 Bach-Vivaldi: Koncert na 4 fortepiany z tow. ork. (płyty). 18.15 Fragment teatralny. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Muzyka (płyty). 19.07 Program na dz. nast. 19.15 Wiadom. rolnicze, wygł. J. Platek. 19.25 Wiadom. sport. lokalne. 19.29 Wiad. sport. ogólnopolskie. 19.35 Beethoven: Sonata As-dur op. 26 (z marszem żałobnym) w wyk. Wł. Szpilowskiego (fortep.). 19.50 „Dzieci ulicy”, feljeton wygł. red. K. Muszalskiego. 20.00 Coates: Londyńska suita, orkiestra symfon. (płyty). 20.12 Transmisja z Lipska „W 125-tą rocznicę urodzin Roberta Schumanna”, koncert złożony z utworów R. Schumanna. Wyk.: orkiestra filarm. drezdeńskiej i chóry rozgłosił pod dyr. T. Blumera oraz T. Boehm-Lienhardt (sopr.), L. Wechsler (alt), M. Kremer (tenor), G. Baum (bas). Przy fortep. T. Blumer. 21.00 Dziennik wiecz. 21.10 „Jak pracujemy w Polsce”, 21.15 Koncert kameralny. Wyk.: Kwartet polski (I. Dubiska, I. skrz. T. Ochlewski, II skrz. M. Szaleski, altówka, Z. Adamska, wiolonczela) oraz o. Rosenbaum, fortep. 21.45 Koncert w wyk. ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i S. Benoni (śpiew). 22.30 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami P. R. 22.45—23.30 Muzyka (płyty). W pierwszej o godz. 23.00 Wiadom. meteorol. dla komunik. lotn.

ROZGŁOSIENIA TORUŃSKA

6.30 Tr. z Warszawy. 7.45 Progr. na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00—8.20 Tr. z Warszawy. 11.57—14.00 Tr. z Warszawy i Krakowa. 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45 Tr. z Krakowa. 16.30 Audycja lokalna. 16.45—18.00 Tr. z Warszawy. 18.00 (Płyty). 18.15 Z cyklu: „Dawni i współcześni poeci kaszubscy”. „Hieronim Derdowski” — szkic literacki wygł. dr. Wł. Pniewski. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Słynne śpiewaczki (płyty). 19.07 Zapowiedź programu na dz. nast. 19.15 Skrzynka rolnicza — omówi inż. A. Mikiewicz. 19.25 Wiadom. sport. z Pomorza. 19.29—23.30 Tr. z Warszawy i Lipska.

ZAGRANICA

17.00 Królewiec. Popołudnie muzyczne. 17.55 Wiedeń. Recital fort. 18.00 Leninigrad. „Borys Godunow”. 18.40 Budapeszt. Muzyka salonowa. 19.00 Berlin. Utwory Brahmsa. 19.25 Praga. Koncert ork. wojskowej. 19.30 Kopenhaga. Koncert solistów z Tivoli. 19.35 Wiedeń. „Judasz Machabeusz” — oratorium Haendla pod dyr. Kabasty. Transm. z Musikvereinsaal). 20.00 Moskwa (Kom.). „Lucja z Lammermooru” — opera Donizettiego. 20.25 Bukareszt. Framg. operowe Verdiego. 20.15 Lipsk. Koncert uroczysty z ok. 125-letniej rocznicy śmierci R. Schumanna. 20.45 Stockholm. Recital fort. 20.55 Brańsk. Recital fort. Macduzińskiego. 20.55 Praga. „Lalki i lasy czeskie” — montaż dźwiękowy. 20.55 Mediolan. Koncert pośw. twórczości Cimarosa. 21.00 Wrocław. „Jak wam się podoba” — rozmowa muzyczna. 21.30 Brańsk. Włoskie arje i pieśni. 21.30 Kolonia. Wieczór pieśni ludowej. 21.50 Praga. Muzyka dwufort. 21.50 Koszyce. Recital skrzypcowy. 21.55 Brańsk. Muzyka lekka. 22.00 Stockholm. Muzyka dawnych mistrzów. 22.10 Wiedeń. Muzyka koncertowa. 22.30 Lipsk. Koncert nocny. 22.30 Monachium. Wieczór muzyki ludowej. 23.15 Budapeszt. Muzyka cygańska.

Powstanie Warszawskie
Powszechny Bank Związkowy w Polsce S.A.
GDYNIA, Warszawa, Lwów, Bielska, Cieszyn, Drohobycz, Kraków, Przemyśl, Stanisławów, Tomów.

o oszczędności składaj w Powszechnym Banku Związkowym na książeczki wkładowe imienne lub na okaziciela gwarantujące bezwzględną tajemnicę wkładu. Wkłady płatne na każde żądanie lub za wypowiedzeniem w centrach i oddziałach. Oprocentowanie od 5 0/0 do 6 1/2 0/0 rocznie.

Km. 366/35.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Pucku, Sobieskiego 1, na zasadzie art. 679 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 11 lipca 1935 r. od godz. 15-tej odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację nieruchomości, zapisanej w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Pucku, pod Nr. Karwia tom VI, wykaz L. 180, a stanowiącej własność Józefa Fichy w Karwi, pow. pomorski, woj. pomorskie. Licytacja odbędzie się w Karwi w lokalu Fichy. Powyższa nieruchomość położona jest w Karwi, pow. pomorski, woj. pomorskie.

Do wymienionej nieruchomości należy: 1) 350 m. kw. terenu, 2) dom mieszkalny, jednopiętrowy, w którym znajduje się: sklep artykułowy spożywczy, restauracja, piekarnia z nowoczesnym piecem do pieczenia typu „Miggego”, 2 kuchnie, 6 pokoj, oraz komora używana na skład maki, 3) szopa, 4) piwnica znajdująca się na podwórzu, 5) ustep, 6) śmietnik zbudowany z cegły, 7) studnia z pompą, 8) plot drewniany.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na kwotę zł. 32.950,00. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 24.712,50.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówce w wysokości 1/10 części sumy oszacowania, albo w takich papierach wartościowych bądź w książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze osób małoletnich i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 1/2 części ceny gieldowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą oświadczenia, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Pucku.

Jednocześnie wzywa się organy władzy publicznej i instytucje publiczne powołane do zgłaszania należności z tytułu podatków i innych danin publicznych, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych po dzień licytacji pod rygorem utraty mogącego służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

Puck, dnia 25 maja 1935 r.

(→) Treater, komornik sądowy.

Wyjechałem
od 1 do 10 czerwca włącznie
Dr. med. Wł. Baranowski
spec. chorób płucnych
Bydgoszcz, Gdańska 31. 5005

BYDGOSZCZ
Męski
pokój nowoczesny tani
sprzeda stolarnia,
Bydgoszcz, Pomorska 35.
5010

Maszyny
stolarskie i motory sprzeda
Bydgoszcz, Naruszewicza 3.
5011

GDANSK
Posady
poszukuje jako dziewczyna
od 15-go lub 30-go czerwca
b. r. do wszystkich prac
domowych, z dobrmi świadectwami, samodzielną w gotowaniu. Zgłoszenia do „Gazety Gdańskiej” pod nr. 2600, 5018

Poszukiwany
zakład kosmetyczny z elektrolizą w Gdańsku lub Gdyni. Zgłoszenia do „Gazety Gdańskiej”, Gdańsk, Rynek Kaszubski 21, nr. 1500 5017

PRZETARG.
Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu zwraca uwagę na mające się odbyć w dniu 2-go lipca 1935 r. przetargi nieograniczone Nr 66/33 i 66/37 na dostawę: 1) instalacyjnych materiałów elektrotechnicznych, 2) kompletnych maźnic Pa 2, bez panewek, z żelaza marki V1. Szczegóły przetargów ogłoszono w Monitorze Polskim Nr. 123 z dnia 29 maja. 4987
Zl. 2213. Dyrektor Kolei Państwowych.

Korpus Podoficerski Centrum Wyszczolenia Technicznego Lotnictwa w Bydgoszczy
wydzierżawi

Kasyno podoficerskie
z dniem 1 sierpnia 1935 r. Blizsze informacje udzieli Zarząd Kasyna Podoficerskiego na Lotnisku w godzinach od 12—1. Oferty należy składać do dnia 8 czerwca br.
Zl. 712-8. 5006

Już od 1. czerwca b. r.
Rozpoczynam sprzedaż
około 400 płaszczy
damskich i męskich
po niebywale niskich cenach
Dom Konfekcyjny 4930
Zygmunt Orchołski
telefon 1453. Toruń, ul. Szeroka 11.

PRZETARG OFERTOWY. Zarząd Miejski miasta Grudziądza wyda w drodze przetargu publicznego w związku z budową Osiedla Robotniczego następujące prace: Los I. — roboty ziemne, murarskie i ciesielskie, Los II. — dostawa cegieł, Los III. — roboty dekararskie, Los IV. — roboty blacharskie, Los V. — roboty stolarskie, Los VI. — roboty szklarskie, Los VII. — roboty zdunskie, Los VIII. — roboty malarskie. Oferty należy nadesłać do Zarządu Miejskiego, pokój 220 w zapieczonej kopertach z napisem: „Oferta na budowę Osiedla Robotniczego” roboty . . . . . najpóźniej do dnia 11 czerwca 1935 r. godziny 12-tej w południe. Tamże można pobrać za opłatą wzory ofertowe jak i przejrzeć bliższe warunki i plany. Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, podział prac pomiędzy kilku oferentów, lub nieuwzględnienie żadnej oferty. 4995
Grudziądz, dnia 1 czerwca 1935 r.
Za Prezydenta Miasta
Naczelnik Wydziału:
(→) Stołowski.

WZMIANKA O PRZETARGU.
Związek Wałowy Miejskiej Niziny Świeckiej ogłosił w Monitorze Nr. 124 i Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim Nr. 11 przetarg na budowę wału ochronnego pod Świeciem o długości około 3,5 km. i 240.000 m³ nasypu. Termin wnoszenia ofert do terminu ich otwarcia 12 czerwca 1935 r. w Miejskim. Kasie Oszczędności w Świeciu. Blizszych informacji udzieli Oddział Meljoracyjny Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego w Toruniu, lub kierownik budowy w Świeciu n/W. 4964
Związek Wałowy w Świeciu n/W.

